

Internetový nezávislý list podporující svobodné myšlení, podnikání a vytváření občanské společnosti především v oblasti ASKIBURGIONU.

Ve druhém století našeho letopočtu žil v Alexandrii slavný astronom a zeměpisec Klaudios Ptolemaios. Podle vyprávění obchodníků a vojáků kreslil mapy vzdálených zemí. Velké pohoří na severu země, v níž podle něj žil velký národ Boiochaimů, označil jako Askiburgion. Přiložíte-li Ptolemaiovu mapu na mapu dnešní, pod Askiburgionem naleznete Nížký a Hrubý Jeseník, část Slezska i střední Moravy. I mezi tvůrci tohoto listu naleznete nejednoho učeného Boiochaima. Na sklonku 19. století si příznivci strany realistické, sdružení kolem T. G. Masaryka uvědomili, že potřebné změny společenské vyžadují více informačních zdrojů. A tak vznikl v roce 1866 list ČAS, od počátku redigovaný Janem Herbenem. V roce 1990 si vydavatelé tohoto listu vypůjčili název i původní grafickou podobu hlavičky a vydávali až do roku 2005 list ČAS v tištěné podobě. A pochopitelně v duchu názorů původní České strany lidové (realistické). Ten pak na několik let, od 3. 2. 2005 do 21. 8. 2008 nahradil internetový deník Bruntálský Kurýr. Tento internetový, dle potřeby i tištěný list ČAS je tedy pokračováním obou zmíněných periodik a měl by v této podobě vydržet co nejdéle. Což bude i dílem vás, čtenářů.

Vydává: občanské sdružení Vlastenecký poutník, Čeladná 711, 739 12 Čeladná, v nakladatelství Moravská expedice®. Redakce: petr.anderle@tiscali.cz; vpoutnik@tiscali.cz +420 724 100 646. Odpovědný redaktor: Petr Andrlé. Každé vydání najdete také na www.hbl.cz; www.marianka.eu. Objednávky: e-mail s předmětem ČAS*
Registrace MK ČR ze dne 22. 3. 2001 evidenční číslo MK ČR E 11 345

ZÍTRA 15. BŘEZNA (dnes se trochu více podíváme do historie za kopím Longinovým)

NA SVATÉHO LONGINA PRÁCE V POLI ZAČÍNÁ

Jak se jmenoval muž, který velel četě římských vojáků při Kristově cestě na Golgotu a následně i při jeho ukřižování, víme. Jmenoval se Longinus Gaius Cassius. Neboť to byl on, kdo kopím probodl Kristův bok a spatřil vytrysknout vodu a krev. Vystříklá krev vyléčila také jeho šedý zákal a tento muž byl prvním člověkem, který zvolal, že Kristus je skutečně Syn Boží. Prozířel několikanásobně. Poté si vyžádal, aby mohl střežit hrob Kristův a byl svědkem jeho zmrtvýchvstání. Kopí má v řečtině název lonché (longche), oporu by ono jméno mělo i v latině *longinus* (*longus*) dlouhé kopí. Voják ten, původně pocházející Kadopacie, se stal učedníkem Kristovým a šířil křesťanské učení. Jedna z legend říká, že ho dopadli z Pilátova příkazu, a byl následně sťat sekerou. Druhá legenda hovoří o tom, že opustil armádu a stal se mnichem v Caesareji. Zde byl nakonec sťat, protože odmítl obětovat pohanským bohům.

Pěkná je i tato legenda:

Longin byl jedním z legionářů, který byl přítomen na Golgotě při ukřižování a by to on, který kopím probodl Ježíšův bok. Když uviděl znamení, která se ukázala při smrti Kristově (zatmění Slunce, zemětřesení), uvěřil v Krista. Legenda tvrdí, že nejvíce k tomu přispělo toto: Vlivem choroby se mu kalil zrak. Náhodou se dotkl rukou potřísněnou Kristovou krví, která stékala z jeho kopí, svých očí a okamžitě viděl jasně. Vzdal se vojenské služby, poučen apoštoly strávil osmadvacet let životem mnicha v Césareji a slovem i příkladem obrátil mnoho lidí na víru. Když pak byl místodržitelem zadržen a nechtěl obětovat modlám, místodržitel mu dal vyrazit všechny zuby a uříznout jazyk. Longin však neztratil schopnost mluvit, vzal sekeru, modly rozbil a rozsekal a řekl: „Uvidíme, jsou-li to bohové.“ Démoni vyšli z model a vstoupili do místodržitele a všech jeho druhů. Ti zešíleli a vrhli se s řevem Longinovi k nohám. Longin jim řekl: „Proč bydlíte v modlách?“ Oni mu odpověděli: „Kde není vyslovováno jméno Kristovo a umístěna jeho znamení, tam je náš příbytek.“ Místodržitel nejen zešílel, ale také ztratil zrak. Longin mu řekl: „Věz, že se nemůžeš uzdravit, leda až mne zabiješ, neboť jak budu tvým zásahem mrtvý, budu se za tebe modlit a pomohu ti k zdraví tělesnému i duševnímu.“ Místodržitel mu dal okamžitě utnout hlavu, potom šel k jeho mrtvému tělu, vrhl se před ním na kolena a s pláče činil pokání. Ihned nabyl znovu zraku a zdraví a ukončil svůj život ve víře a v dobrých skutcích. To praví o svatém Longinovi LEGENDA AUREA – středověká Zlatá legenda od Jakuba de Voraigne.

A JAK TO VIDÍME DNES?

Mezi nejposvátnější křesťanské relikvie patří nenápadné kopí s magickou

mocí. Proč? Jeho ostrá špička prý zajela do Ježíšova těla, když ve 33 letech trpěl na kříži. Poklad má být k vidění ve vídeňském hradu Hofburg. Nemálo badatelů však tvrdí, že údajně zázračné kopí, o kterém píše i bible, se nedochovalo!

Pátek 5. dubna roku 33 vypadal ponuře. Na Jeruzalémskou horu Golgota (Lebka) vedli římská ozbrojenci Ježíše Krista Nazaretského, aby ho tam kolem poledne ukřižovali. Vždyť se prohlašoval za spasitele lidstva, čímž vzbuzoval dojem, že podrývá autoritu Říma, který okupoval Izrael. Ježíšovi nepřátelé ho chtěli zmrzačit, aby tak názorně dokázali, že není žádným mesiášem, spíš samozvaným kacířem, snad i možným uchvatitelem moci. Židovští veleknězi si přáli smrt ukřižováním. O tom však nemohli rozhodnout sami. Jejich prodlouženou rukou se tak pod jejich nátlakem

stal římský prefekt Judska Pilát Pontský (Pontus Pilatus), jenž zde působil v období let 26–36 n. l. Na Golgotě se k nebi tyčily tři kříže, nejvyšší uprostřed čekal na Ježíše. Po jeho pravici a levici na kříže přibíli lotry Gestase a Dismase. Těm pochopové s vervou rozbíjeli lebky, drtili nohy a ruce.

To viděl i centurio (setník) Gaius Cassius Longin, který zde jako římský úředník zastupoval prokonzula Piláta Pontského. Znechutil ho pohled na hrůzné mrzačení těl obou zlodějí. Nechtěl dopustit, aby něco podobného vzápětí postihlo Ježíše, jenž svůj krutý osud prožíval s pokorou. Proto na koni přicválal k nejvyššímu kříži, ze kterého

shlížel připoutaný odevzdaný Ježíš. Do jeho pravého boku rázně vrazil kopí, aby mu probodl hruď mezi čtvrtým a pátým žebrem.

Právě takovým zásahem se římsí vojáci při bitvách ujišťovali, že zasažený už není živý. Po podobném bodnutí totiž už z bezduchého těla nevytéká krev. Ovšem z Kristovy hrudi prýštila krev a voda. Když se poloslepý Longin rukou potřísněnou onou červenou tekutinou náhodně dotkl očí, vrátil se mu zrak! Považoval to za zázrak! Jeho víru dotvrdilo náhlé zatmění Slunce a zemětřesení, které doprovodilo Ježíšovu smrt.

Dodnes se historici neshodli, zda milosrdný akt probodnutí boku provedl Longin svým vlastním kopím, nebo použil zbraň, kterou na popraviště přinesl kapitán chrámové stráže. Patřila židovskému králi a byla symbolem zmocnění Kristovu popravu provést. Jinak by jim to římsí legionáři na popravišti nedovolili!

Jisté však je, že kopí, které probodlo Ježíše, se stalo významnou posvátnou relikvií. Vlastník prý ovlivňoval osudy celého světa – v dobrém, či zlém. Kopí postupně putovalo dějinami. Traduje se mj., že kopí

svatého Longina bylo objeveno v Antiochu roku 1098 v průběhu první křížové výpravy. Potom se prý dostalo až k prvnímu novodobému říšskému císaři Karlu I. Velikému, kterému pomáhalo jako talisman.

Tady je však dost velká časová nesrovnalost, neboť Karel Veliký se narodil již kolem roku 750, tedy několik staletí před zmíněnou výpravou. Nicméně se tvrdí, že se zázračným kopím prošel 47 vítězných tažení a navíc prý díky němu získal jasnoživost. Britský badatel a spisovatel Trevor Ravenscroft uvádí, že od římské korunovace Karla Velikého v roce 800 až po Adolfa Hitlera vlastnilo kopí 45 vládců.

Hitlerovi už nepomohlo!

Posledním oficiálním držitelem Longinova kopí se stal Adolf Hitler. Poprvé na něj fascinovaně zíral jako patnáctiletý ve vídeňském hradu Hofburgu, někdejší císařském sídle. Po připojení Rakouska k Německu nechal Hitler 13. října 1938 celý říšský poklad převézt do Německa. Vystavovali ho v kostele sv. Kateřiny v Norimberku - městě pro nacisty kultovním. Když však britské bomby poškodily kostelní střechu, Němci vzácné předměty spěšně „uklidili“ do různých podzemních úkrytů.

Teprve 30. dubna 1945 našli američtí vojáci přístupovou štolu k trezoru, který ukrýval část pokladu – a hlavně kopí. Toho si však Američané zprvu moc nevšimli – dokud nepřišel jejich oblíbený generál George Smith Patton. Jako milovník historie legendu o Longinově kopí velmi dobře znal. Jistě by se radoval, kdyby se kopí dostalo

do USA, avšak generál Dwight Eisenhower, velitel spojeneckých vojsk v Evropě, přikázal vrátit klenoty do Rakouska, odkud je předtím Hitler odvezl. V lednu 1946 se tak údajně Longinovo kopí vrátilo nazpět na hebkou podušku do Hofburgu, kde ho mohou obdivovat zájemci.

Dva názory

Mnozí experti vyslovují hypotézy, že se nejedná o kopí, kterým setník Longinus, povýšený časem na svatého, ukončil kolem třetí hodiny pátečního odpoledne Ježíšův život. Kopí v Hofburgu prý pochází až z doby Karla I. Velikého. Navrhl jej jeho přítel životopisec, učenec, básník a hlavně okultista Einhard. Udělal kopí dvojdílné a koncipoval ho tak, aby ovlivňovalo povahu Karla Velikého i všechny nástupce z jeho rodu. Uvedené relikvie se pak měl zmocnit Hitler, který také zprvu vítězil. Další otazníky zůstávají kolem osudu kopí po 2. světové válce. Existují názory, že Američané do Hofburgu vrátili pouhou kopii a originál převezli do Pentagonu, aby jim pomáhal ovládat svět. Více mohl vědět generál Patton; ten však zahynul (jako šedesátiletý) podivnou tragickou smrtí hned 21. 12. 1945.

Nelze nijak vědecky dokázat, že legendární kopí je totožné se zbraní, kterou Longinus ukončil Ježíšovo trápení a tím zahájil převratnou éru lidské historie.

Názor PRO:

*Trevor Ravenscroft, slavný britský spisovatel, esoterik.
Vlastník kopí ovlivňoval osud světa*

Longinovo kopí bezesporu není žádným výmyslem! Longinus uskutečnil řádný skutek náležitým způsobem na patřičném místě v rozhodujícím okamžiku času. A v tomtéž okamžiku se ocitl výhradně v jeho ruce všecek budoucí vývoj země i lidstva. Kolem Longinova kopí se utvářela legenda, že kdokoli je vlastní, drží v ruce osud světa. Neboť v průběhu staletí křesťanských dějin kterýkoli vlastník kopí mohl podle sebe utvářet běh dějin náležitým naplňováním náležitých cílů Ducha času (tedy lidského pokroku) v souladu se specifickými úkoly v rámci dané doby v evoluci vědomí člověka. Anebo se mohl stát médiem pro Antiducha času (tedy odpůrce pozitivního vědeckého vývoje) a zmíněným cílům klást překážky, aby svedl lidstvo k uctívání falešných bohů či do propasti materialismu.

NÁZOR PROTI:

*Lubomír Kříž, mezinárodně uznávaný psychotronik, badatel, spisovatel
Je podivné, že kopí má dvě části*

Kopí uložené ve vídeňském Hofburgu je velmi zvláštní. Sestává totiž ze dvou částí, které drží pohromadě stříbrná tulejka. Svým charakterem tedy neodpovídá běžnému válečnému kopí. Jde zřejmě o zbraň ceremoniální, která měla demonstrovat neomezenou moc panovníka. Podle odhadu odborníků bylo vyrobeno přibližně kolem 8. století. To jasně vylučuje, že by se jednalo o zbraň, která byla použita přímo při Kristově ukřižování a stala se tak jedním z nejsilnějších křesťanských symbolů. Uvnitř kopí je dále zabudován hřeb, kterým byl údajně Ježíš přibit ke kříži. Hřeb ovšem byl ke kopí přidán až o mnoho let později. Domnívám se, že toto kopí setník Longinus, který se potom stal velmi pobožným, určitě nikdy v ruce nedržel.

ABY NEBYLO PÁR LET **NATO** POZDĚ

Vzpomeňte si:

PRVNÍ VÁLKA – jako opilí v předzvěsti úspěchů

23. července 1914 předložilo Rakousko-Uhersko Srbsku ultimátum, o pět dní později mu vyhlásilo válku. Za další dva dny mobilizovalo Rusko. Za další dva dny obsadilo Německo Lucembursko a další den vyhlásilo válku Francii a jeho vojska vstoupila do Belgie. V ten den vyhlásila Velká Británie válku Německu. 7. srpna ohlásila válku s Rakousko-Uherskem Černá Hora, do týdne vstoupily do války proti Rakousko-Uhersku i Francie a Velká Británie. 23. srpna vstoupilo do války Japonsko (hned si zabralo německá teritoria v Číně a o měsíc později podpořilo Německo a Rakousko-Uhersko pro změnu zase Turecko. Než se stačil kdokoli vzpamatovat, bylo zaděláno na čtyřleté nezměrné utrpení milionů lidí.

DRUHÁ VÁLKA- bezstarostní jako malé děti

Dalo by se říci, že všichni byli poučeni. A zavládl klid. Jenže. Z poražených států 1. světové války se především Německo, Maďarsko a Sovětský svaz nehodlaly spokojit s dosavadním rozdělením světa. Nespokojenost se projevovala i v Turecku, v Itálii a v Japonsku. Historikové uvádějí jako velice negativní jev „spokojenost vítězů“. Mimo mocností (USA, Velká Británie a Francie) mezi ně patřily Litva, Lotyšsko, Estonsko, Finsko, Polsko, Československo a Jugoslavie. Když se ustavila Společnost národů, zdálo se, že mír je trvalý. Jenže výše uvedené státy, (pochopitelně, že nejvíce mocnosti), **značně zanedbaly modernizaci a posilování svých ozbrojených sil. Nikoli proto, aby se připravovaly na další válku, ale proto, aby ostatní v Evropě cítili, že za jednáním a smlouvami Společnosti národů stojí také argument síly. Proto také mohla druhá světová válka začít.**

A od těchto popisovaných událostí ještě neuplynulo ani 100 let. Je otázkou, jak dalece si naše veřejnost výše uvedené uvědomuje. Jak dalece si to uvědomují ti, kdož říkají „žádná Evropská unie, jen volné hranice, volný obchod, to nám stačí a nechce nám suverenitu“. Jak dalece si to uvědomují občané, kteří by chtěli, abychom vystoupili z NATO. A když už ne, tak se tam chovat spíše jako Švejkové.

A tak níže uvedené prohlášení Konzervativní strany z 9. března 2012 je bohužel jediným hlasem volajícího v poušti.

Že se nemůže nic stát?

Ale to si mysleli naši pradědové a dědové také.

TŘINÁCT LET V NATO

Praha, 9. března 2012

Před třinácti lety byla Česká republika přijata do svazku zemí NATO. Připomínáme si toto významné výročí s vědomím, že naše příslušnost ke státům sdruženým v NATO nám dala možnost podílet se na společné obraně západní civilizace a být zároveň pod její ochranou.

Je dobře, že se těšíme ochraně organizace, která byla založena s cílem bránit své členy před napadením. Tím spíše je to dobře ve světě, ve kterém stále nebyl poražen islámský terorismus, a ve kterém na střední Evropu stále dopadá stín moci, jejíž předchůdkyně nás před 44 roky okupovala.

Konzervativní strana apeluje na vládu České republiky, aby připomněla všem vládám zemí, sdružených v NATO, nutnost utužování transatlantických svazků. Evropské státy by měly aktivně spolupracovat se Spojenými státy, zejména v Afganistanu a Iráku, protože mírová obnova těchto zemí znamená v první řadě skutečnou pomoc tamním lidem a v důsledku toho výrazné zlepšení našeho obrazu v očích muslimského světa a významné posílení naší ochrany před terorismem. Naopak případné selhání v Afganistanu a Iráku by nepochybně znamenalo podstatné zvýšení rizika teroristických akcí přímo na území členských států NATO.

U příležitosti tohoto výročí je třeba připomenout Stát Izrael, který je zcela nepochybně součástí západní, židovsko-křesťanské civilizace, statečně ji brání a i za to je vystaven nepřetržitým útokům nepřátel, včetně hrozeb napadením jadernými zbraněmi ze strany Iránu. Komplikované bezpečnostní postavení Státu Izrael se dostává znovu do popředí zvláště v těchto dnech, kdy s obavami sledujeme vývoj v Egyptě, v Sýrii a v dalších zemích severní Afriky a Blízkého východu. Stát Izrael přitom nepoživá výhod členství v NATO. Konzervativní strana připomíná svůj návrh, prvně vznesený v r. 2002: je třeba pozvat Stát Izrael do NATO (viz příloha). Vyzýváme znovu vládu České republiky, aby v tomto smyslu naléhala na naše spojence a sama podnikla všechny kroky vedoucí tímto směrem, které jsou v její kompetenci.

*Konečně je nezbytné zmínit, že když Česká republika začala v roce 1996 jednat o vstupu do NATO, vydávala na obranu 1,6% HDP. Slíbili jsme, že do roku 2000 budeme každoročně zvyšovat výdaje na obranu o 0,1% HDP, takže jako člen NATO od roku 2000 budeme na obranu vydávat 2% HDP. Toto slovo gentlemanů jsme však nikdy nesplnili; jako spojenci již v tomto bodě fatálně selháváme. Nyní navíc hrozí, že na obranu budeme vydávat pouze 0,8% HDP. To vše v situaci, kdy zatímní hlavní garant bezpečnosti Západu, tedy Spojené státy, vážně zvažuje podstatné škrtky ve svém rozpočtu na obranu, výrazné omezení svých konvenčních sil v Evropě a snížení či přímo likvidaci svého potenciálu odstrašit případného agresora jadernou hrozbou. **Konzervativní strana vyzývá odpovědné vládní i parlamentní činitele, aby k těmto závažným faktům přihlédli a vyvodili z toho příslušné závěry.***

Konzervativní strana

Za správnost vyjádření zodpovídá předseda Jan Kubalčík (predseda@konzervativnistrana.cz).

A douška na závěr O PODOBNOSTECH NEPODOBNÝCH

Ve třicátých letech minulého století byl tehdejší svět zachvácen hospodářskou krizí, která měla sice poněkud jiný charakter než ta dnešní, ale přesto bychom se mohli poučit z toho, jak se chovali někteří naši politikové. Ti dnešní se například často zaštiťují osobností prezidenta T. G. Masaryka. Co tedy činil tento muž před 80 lety, roce 1932?

Ještě na konci roku 1931 (28. října) měl prezident projev k poslancům a členům vlády. Postavil se tvrdě proti „korupčníkům a jejich společníkům“. Poukázal na nutnost snižovat rozpočet a potřebu provést reformy v bankovníctví, školství a kultuře. Zdůraznil, že administrativní řízení státu musí spočívat na vzdělanosti a mravnosti. Nakonec řekl: ***"Má-li program svobody nebýti anarchií, má-li ideál rovnosti nebýti chytráckým vykořisťováním slabších, nemá-li pod rouškou bratrství řídit všeho druhu násilnictví. Tedy dělat politiku rozumnou a poctivou."***

Rok 1932 byl charakteristický nedostatkem prostředků ve státním rozpočtu, když činnost vlády byla paralyzována vnitřními neshodami vládních i opozičních stran.

A MASARYK?

22. února 1932 pronesl na Pražském Hradu projev do amerického rozhlasu ke 200. výročí narození prvního amerického prezidenta G. Washingtona (22. 2. 1732 – 14. prosince 1799). Velmi otevřeně kritizoval politiku republikánů a izolacionistů, kteří zmařili vstup USA do Společnosti národů, když jedním z hlavních iniciátorů jejich vzniku byl americký prezident Woodrow Wilson. Tím byla značně narušena spolupráce Evropy s Novým světem. **Masaryk správně vytušil, že bez USA nebude Společnost národů plnit úlohu, která se jí přisuzovala při jejím založení – zabránit nové evropské válce.**

O dva měsíce později řekl pro anglický list The Spectator v rozmluvě se Sirem E. Wrenchem: ***„Čeho je nám třeba, je federální systém Evropy“.***

V červenci 1932 napsal list brněnskému sjezdu studentů, v němž poukázal na to, že politická inteligence u nás propadá obecnému politickému diletantismu, a že i politika je věda a politická praxe že potřebuje odbornictví.

V říjnu 1932 řekl v rozhovoru s P. Berendem ze Scherlových tiskových podniků: ***"Amatéři, hazardéři a ochotníci, různí povýšenci, všecko se vrhlo po válce na politiku a hospodářství a z části je dosud u vesla. Staří zkušení mužové dostávají se málo ke slovu a mládež ještě není tak zralá, aby sama mohla řídit společnost. "***

Počátkem prosince 1932 poskytl rozhovor deníku Der Wiener Tag. Řekl doslova: ***"Žít demokraticky nejen v parlamentě nejen v zastupitelstvech, nastolit demokratický život ve společnosti, v rodině, ve svém závodě, zkrátka vyplnit celý život mravní silou demokracie, to je cesta, po níž se přiblížíme ideálům demokracie."***

Koncem roku prezident požádal vládu, aby při snižování platů státním zaměstnancům byl také jemu plat snížen. Nařídil omezení všech reprezentačních akcí hradu.

Srovnání minulosti s dneškem nechť si udělá laskavý čtenář sám. I to, jak často se světový tisk zajímal o jeho mínění.

Mezi námi: 280. výročí narození George Washingtona 22. 2. si u nás nevšiml nikdo. Data narození T. G. Masaryka 7. 3. také ne. Je to všechno už tak dávno.

Postižení a lapení v sametu

Čestmír Hofhanzl

Funus tělesné schránky dramatika byl posledním dějstvím absurdního dramatu Sametové „revoluce“. Nanebevzetí smutně tragické figury uzavřelo etapu virtuální reformy, tedy transformace zločinného politického systému. Na city vypočtená operace mne vedla k zamyšlení nad důvody, souvislostmi a důsledky „revoluční“ éry. Završení sametové reformy komunismu pohřebním rituálem s dělovou lafetou, „revoluční“ podnik kýčovitě uzavřelo.

Nejsme státotvorný národ, naše city vzplanou, když je zřejmé, že oheň nebude pálit. Hoří, když nehrozí popáleniny. Vzplanuvší nadšení po generace vždy končilo v podivné začoudlosti a smradu. Na povrch po každém revolučním vzepětí vyplouvají větší kreatury – lidé morálně horší než jsou ti, kteří byli ze scény odstraněni. Svůj stát jsme vytvořili na troskách střeoevropské Habsburské monarchie, státního útvaru, který po tři století integroval malé národy ve středu kontinentu. Pomohli jsme zničit politický organismus, který Střední Evropu ubránil před expanzí osmanské říše. Mocensky tato monarchie stabilizovala prostor mezi Pruskem a Ruskem, mezi Německou říší a Ruským impériem. V devatenáctém století bylo Rakousko-Uhersko solidním právním státem, právo a zákon nebyly jen na papíře, ale skutečně platily.

Československo jsme postavili na národnostním principu. To, co vlastenci a bojovníci za samostatný stát vyčítali Rakousku-Uhersku – nadvládu Němců a Maďarů –, jsme ve vlastním státě otočili naruby a významně přitvrdili. Do základů státu jsme si vložili časovanou bombu. Neprozíravost evropských politiků, vítězů První světové války, a jejich neschopnost rozumně řešit problém svých mocenských choutek, pomohly zplodit nacismus. Poté novou a ještě hloupější válku, válku sebevražednou.

Českoslovenští političtí vůdcové pomohli zničit státní útvar, který po tři století integroval malé národy ve středu Evropy a zaručoval v tomto prostoru mír. Když čeští vlastenci dosáhli svého státu, neměli potřebnou odvahu ani přesvědčení a nebyli odhodláni za svůj stát platit svými životy. Za samostatnost, „po které jsme tak toužili“, jsme nebojovali. Nepostavili jsme se nacistickému zlu, které jsme svou neprozíravostí pomohli odvézt z řetězu. Výzbroj a opevnění jsme bez boje vydali Hitlerovi, takže mohl více řádit.

Po válce, ve které jsme jako stát bojovali jen symbolicky, jsme vyhnali tři miliony Němců – lidí, kteří na území žili po generace a byli zde doma. Stvrdili jsme svoji nesolidnost a svůj mindrák. Netrestali jsme individuální vinu a zločin. Pomstili jsme se celému společenství, protože se to zdálo výhodné. Jednali jsme stejně jako náš nastávající okupant a zotročitel totalitní Sovětský svaz. Tímto činem jsme se ještě před Únorem stali součástí „tábora míru a socialismu“. Únorový převrat byl logickým uzavřením toho, co jsme svým jednáním a většinovým chováním připravili a přijali. Nemáme to na koho svádět.

Po „Vítězném únoru“ vyplavala na povrch společenská spodina. Aby si zajistila svoje společenské postavení, všichni, kteří za války věděli, co je čest a jejich povinnost a bojovali proto proti nepříteli, putovali do vězení a stali se občany třetího řádu. Budovatelé lepšího příští nastavili jako normu křiváctví a vypočítavost. Slabošský pokus o „humanizaci“ zlořádu importovaného Únorem z vlasti světových proletářů v roce 1968 nebyl pokusem o odstranění zvrhlého nemorálního systému. Ti, které zločinný systém vynesl nahoru, zpohodlněli a chtěli systém změkčit – humanizovat. Toužili si užívat výhod svého postavení bez stálé obavy, že je hrubá technologie nastavená „otci zakladateli“ také semele. Polovičatá vzpoura československých budovatelů socialismu pomohla nastartovat „reformu“ Stalínova kavkazsko-proletářského komunismu v jeho sovětské vlasti. Původní banditský komunismus již neodpovídal době, aparát nebyl schopen řešit problémy socialistické říše.

Mobilizace vojenské moci k obsazení Československa znamenala předání moci z rukou ideologů do rukou bezpečnostních a vojenských špiček režimu. Českoslovenští reformátoři „socialismu s lidskou tvářičkou“, ač jistě neměli ten úmysl, vyvolali proces modernizace mocenské technologie v celé Sovětské totalitní říši. Dubčekovi „reformátoři“ vše odvolali a vykonali počáteční špinavou práci „normalizace socialismu“. Československý pokus o socialismus s

lidskou tváří byl však startovním momentem, impulsem modernizace původní sovětské bolševické mocenské technologie. V mocenském aparátu sovětské říše došlo v letech po invazi k systémové výměně osob na rozhodujících místech stranické a vládní administrativy. Stranické aparátčičky a ideology nahradili experti pocházející ze státně bezpečnostních a vojenských struktur vycvičení na ovládání a vládnutí – nám plebsu.

Gustáv Husák po své instalaci na post generálního tajemníka pacifikoval, tedy „normalizoval“ poměry ve vzpurné československé gubernii. Vnitřním obsahem normalizace bylo odstranit z veřejného prostoru každého, u koho hrozilo, že bude mít názor. Dvacetiletí 1970 – 1989 bylo dobou výměny kádrů, technologů obludného mocenského stroje. Kariéru nastoupili a udělali lidé, kteří ničemu nevěřili. Jediným smyslem jejich konání bylo „účel světi prostředky“ a hmotné povznesení se. V počátku sedmdesátých let, po čistkách v aparátu Strany, se zdálo, jako by polevila ideologická agresivita, vypadalo to, že režim chce být tolerantnější. Agresivní ideologický nátlak se změnil v jemnější způsoby korupce a demoralizace. V sedmdesátých a osmdesátých letech komunismus vnitřně dozrával. Nemravná podstata zlořádu překrytá maskovaná ideologickými floskulami – práv pracujících, rovnoprávností, třídním bojem – vyplula na povrch. Podstatu změny nejlépe vyjádřil sám šéf československé normalizace Gustáv Husák. Původní proletářské „kdo nejde s námi, je proti nám“ pozměnil na normalizační „kdo udá, kdo zradí své přátele, může být jedním z nás“. Normalizační dvacetiletí bylo dobou hlubokého hodnotového rozkladu celé společnosti. Už ani ti, kteří systém tvořili, kteří díky němu měli své postavení a výhody, nevěřili ničemu z toho, co hlásali. Z nás plebsu se stal dobytek, který ztratil víru ve smysl života. Absolutní většina nás plebejců v té době přijala realitu a nevěřila, že lze něco změnit, že lze žít jinak. V osmdesátých letech se uskutečnila vize George Orwella, kterou v románu „1984“ vložil do úst „vnitřního straníka“ připravujícího Winstona Smithe k anihilaci, kdy říká: „Lidé jsou nekonečně tvární. Nebo ses snad vrátil ke svému starému názoru, že proletáři nebo otroci povstanou a svrhnu nás? To pušť z hlavy. Jsou bezmocní jako zvířata. Lidstvo je Strana. Ostatní jsou mimo – na těch nezáleží.“

Jak důkladně se podařilo předvoji proletářů potlačit v nás základy lidství, můžeme vidět na složení a programu vznikající opozice v období normalizace. Komunisté s lidskou tváří nechtěli změnu systému. Pokoušeli se pouze o vylepšení jeho vnějšího obrazu. O vznikající opozici – disentu druhé poloviny sedmdesátých let – je možno říci, že nepřekročil stín těchto svých duchovních otců. Vypovídá o tom složení prvních signatářů Charty 77. Tři čtvrtiny z nich byli bývalí členové komunistické strany. Vypovídá o tom program tohoto opozičního sdružení – dožadování se lidských práv. Bývalí privilegovaní, kteří nemravný systém zakládali a pomáhali upevňovat, byli prohrou ve stranické rvačce svrženi na úroveň plebsu. Programem lidských práv především žádali o své znovupřijetí mezi vyvolené. V programu tohoto disentu nebylo slova o tom, že jsme lidé, že máme jiné představy o tom, jaké priority má lidské společenství prosazovat a chránit. Že považujeme za své právo i za svoji povinnost své ideály a hodnoty ve veřejné politice prosazovat a bránit. Že je nemravné a pro stav i budoucnost společnosti zločinné bránit nám účastnit se společenského diskursu idejí a hodnot. Takový hlas nebyl tolerován, vlastně ani nezazněl.

Modernizovaný předvoj dělnické třídy, kterým se v období velkého skoku normalizace stali „kormidelníci“ zvláštních služeb režimu a mocenští technokraté, pochopil perspektivu použití takto orientované a diferencované „opozice“. Tito lidé neměli ideje, neměli zásady, jejich velká část původně patřila mezi komunistickou elitu. Nebyl problém infiltrovat jejich řady, a posléze aktivity této nové opozice usměrňovat a řídit. Viděl jsem to. Měl jsem příležitost pozorovat, jak se chovali, kam se zařadili po změně režimu v devadesátém roce ti z oficiálních disidentů, kteří vstoupili do veřejné politiky. Před koncem roku 1989 neexistovala v Československu ani skupinka politicky přemýšlejících lidí, kteří by si uvědomovali a diskutovali hloubku a rozsah krize evropského liberalismu a do jakých rozměrů a hloubky tuto krizi dovedl ruský komunismus. To, co existovalo, neopustilo platformu mírné kritiky komunismu.

Stal jsem se prvním mimopražským členem Občanské demokratické aliance, malé strany, které se hlásila k evropským křesťanským hodnotám, ke konservatismu. Od počátku jsem nechápal Pavlem Bratinkou hláсанou tezi „Co není zákonem zakázáno, je dovoleno.“ ve společnosti, kde státní moc systematicky pracovala na potlačení morálky – nepsaných

zákonů, toho co se nedělá. Hlásat v těchto poměrech, že co není zákonem zakázáno, je dovoleno, byl přímý návod k nemorálnímu chování a ke zneužití. Výsledek morálně hanebné sametové revoluce – privatizace státu do rukou individuí bez morálky, parazitů a jejich organizovaných bratrstev, byl předurčen již základními libivými slogany a přístupy, kterými absurdní divadlo začalo. Kontinuita právního systému se systémem strany, která byla organizátorem zločinné praxe zaštitěná slogany pravdy a lásky, lidských práv, vítězství pravdy a lásky nad lží a nenávistí určily další vývoj krutě reálné magorie. Liberalismus v peleši lotrovské, kterou komunismus byl, nemohl vyústit v nic jiného, než ve vítězství lotrů.

Politické strany zakládali lidé vyrostlí v hodnotovém prostředí komunismu, jím byli v různé míře postižení. Politickým národem po půl století byli jen členové komunistické strany. Ti privilegovaní z nich měli zkušenost, jaký osobní prospěch účast v politice přináší. Do každé politické strany, která vznikla v období 1989 – 1990 byli tito lidé „vlozeni“ nebo do ní vstoupili sami. Způsob vzniku systému politických stran a nastavená kritéria nemilosrdně předurčily fungování a další vývoj „pluralitní a demokratické politiky“. Mohli jsme ve Sněmovně diskutovat i hlasovat, ale v zásadních věcech nebyla šance prosadit nic. „Státotvorných“ poslanců zainteresovaných na zachování starých pořádků bylo zkrátka spolehlivě víc. Výjimkou v tomto smyslu bylo krátké období v činnosti českého parlamentu v období od počátku roku 1991 do jara 1992. Díky krizi s odměnami Předsednictva České národní rady se tehdy počátkem ledna 1991 podařilo převolit celé vedení této sněmovny. Po této krátké „kontrarevoluční“ epizodě se však tok sametové reformy komunismu po volbách v červnu 1992 vrátil do starého řečiště. Zvyšující se rychlostí poté postkomunistická společnost pokračovala k anihilaci „na věčné časy“.

Občanskou demokratickou stranu ve funkční nástroj přetvořili Václav Klaus s Josefem Zieleniecem. Do rezervního nástroje reformistů, tedy do sociální demokracie „vložený“ Miloš Zeman tuto stranu též přetvořil ve funkční nástroj. Volby v roce 1996 ještě formálně demokratickým postupem převod politické moci do rukou reformních kormidelníků zpečetit nedokázaly. ODA ještě ve sněmovně přežila a navíc s částí poslanců, kteří nebyli na vodítku. Strany jako Moravisté, Zemědělská strana, Sládkovci, byly svou podstatou „technické prapory“ vytvořené na vykonání špinavé práce v přechodném období. Lidovci sloužili a fungovali podobně jako čtyřicet let v legálním komunismu.

Je nutné si uvědomit, že zdroje, tedy peníze a organizační struktury na politiku, na uvedení stran na scénu a do médií měla jediná společensko-mocenská skupina: technokracie vzešlá ze špiček zvláštních služeb předlistopadového režimu, která byla těsně propojená s technokracií finanční a hospodářskou, čili zájmová společenství, která byla vytvořena normalizací sedmdesátých let, a která již v osmdesátých letech ovládala politiku KSČ. Oni se rozhodli a rozpoutali proces sametové revoluce. Sametová technologie revoluce zajistila, že všechny zdroje a páky ovlivňování a řízení společenského procesu zůstaly v jejich rukách. Na scénu, do politiky, do médií se dostal jen ten, koho oni uznali, podpořili a použili. Tak zvaný Sarajevský atentát 28. listopadu 1997 byl vypočtenou strategickou akcí procesu „bolševizace“ ODS. Pamatuji tu absurdní situaci, ve které „pučisté“ vedení Rumlem a Pilipem nemohli ničeho získat. Podivná revolta byla vyvolána s cílem „odkopání se“ nepevných kádrů v ODS. Nedostatečně věřící a tudíž nepevné kádry odešly z ODS a založili Unii svobody. Je zajímavé vědět, kdo se „pravcového“ subjektu ujal – od koho dostali prostředky na činnost.

Následující demise ministrů KDU-ČSL a ODA i premiéra Václava Klause nemohly mít jiný efekt, než oslabení a sebelikvidaci těch, kteří krizi vyvolali. A samozřejmě posílení sociálních demokratů a komunistů. Nepochybuji o tom, že do projektu byl zasvěcen Václav Havel. Byl jsem přítomen při „slavném“ projevu o „špatné náladě“ v Rudolfinu a vnímal jsem okolnosti té strategické intriky.

Opoziční smlouva byla dohodnuta a připravena v samém počátku Sarajevské šarády – na ni byla ta demokratická vládní krize vypočítána. Opoziční smlouvou mělo být dosaženo ideálního stavu organizace sametové pluralitní politiky. Za legálního komunismu si „předvoj pracujících“ zajistil vedoucí úlohu v ústavě. V pluralitním postkomunismu si jeho estébácko-podnikatelští dědici hodlali zajistit vedoucí úlohu zákonem o volbách do Poslanecké sněmovny. Cílem bylo upravit volební systém tak, aby se do Sněmovny dostaly jen dvě nejsilnější politické strany ČSSD a ODS, které by si svá místa vyměňovaly. Tomu nejlépe odpovídá právě to, co tehdy navrhli: většinový systém. Za nimi byla jedna stejná mocenská

parta. Nikdo jiný by se mezi ně neměl šanci dostat. S „posílením většinových prvků“ ve volebním systému schváleném v obou komorách Parlamentu v roce 2000 však nesouhlasil prezident Václav Havel a navrhl Ústavnímu soudu zrušení těchto změn. Ústavní soud většinu podstatných změn volebního systému skutečně zrušil. Došel totiž k závěru, že vzájemná kombinace většinových prvků ve svém výsledku narušuje ústavní příkaz poměrného zastoupení ve volbách do Poslanecké sněmovny. Možná ale ve skutečnosti dospěl k tomu, že ti, kteří se takto zakopají v pozicích, neodpovídají zcela jeho ideální představě – že prostě částečně vítězí konkurenční gang. Stabilizace struktur postkomunistické moci formálně demokratickou cestou tedy nevyšla – v jejich jinak optimální jednotě se objevila drobná trhlinka a to, spolu s Ústavou a Ústavním soudem, rozhodlo. Předvoj komunistických podnikatelů proto modifikoval technologii a přitvrdil proces koncentrace „tržního“ podnikání do svých anonymních rukou.

Principem a smyslem komunistické privatizace po roce 1990 nebylo hledání odpovědných vlastníků. Smyslem té „privatizace“ byl převod strategického majetku do „jejich“ rukou. Ač hlásali, že každý majetek má mít svého konkrétního vlastníka, hlavní proud jejich privatizace šel na akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, kde vlastník povětšinou není znám. Proto zákony nebyly vymahatelné a to i v případech, kdy se jednalo o jasné loupeže. Každý, kdo pochopil, co a jak se hraje, si pro sebe trhnul a stal se spojencem. V případě potřeby se pak proti němu dal použít zákon – v takovém případě fungoval a platil.

Jedinečným důkazem smyslu a účelu jejich privatizace je východní byzantsko-ruské pojetí majetku, ve kterém proběhla postkomunistická privatizace. Vlastnictví bylo v pojetí západní křesťanské civilizace, díky okolnostem, za kterých se vyvíjela, chápáno předně jako odpovědnost a tak tomu bylo až do moderní doby. V Rusku, od samého počátku jejich civilizace, v návaznosti na Tatary a Byzanc, ze kterých ta civilizace vyrůstala, byl majetek a vlastnictví primárně zdrojem moci. I mužik byl vlastnictvím svého pána a ten s ním mohl učinit, cokoli mu bylo libo. Česká sametově komunistická privatizace proběhla ve smyslu východního – ruského pojetí majetku. Majetek v tomto pojetí byl a je zdrojem moci. Je toho, kdo jej trhne a nikdo mu do toho nemá co „kecat“. Proto nebylo zapotřebí hledat odpovědného vlastníka. Trh, tržní prostředí v původním západním smyslu, znamenal soutěž v rámci nepsaných zákonů morálky – co se nedělá. Ve svém původním základním poselství vyhlásil „předvoj proletariátu“ svou vedoucí úlohu na „věčné časy“. Majetek a jeho „privatizace“ v postkomunistické éře byla směřována a měla posloužit stejnému účelu. Tisíce parazitů, které komunismus za desítky let vychoval, mělo východní pojetí majetku hluboce zažitě – vyrazili se nažrat. Vnitřně s požitkem sami sebe považovali za predátory. Viděl jsem „reformu“, tedy způsob „privatizace“ v lesním hospodářství. Šlo o popření všech dosavadních zkušeností odpovědného hospodaření s lesem. Stejně se odehrálo v zemědělství. Nepochybuji o tom, že podobně byl směřován proces postkomunistické „reformy“ v ostatních odvětvích. Staronoví nebo noví vlastníci, kteří se ujali svého majetku odpovědně, se už jen svým přístupem postavili hlavnímu proudu směřování „reformy“ a jistě to na své vlastní kůži cítí.

Sametový „způsob“ revoluce nastavil směr, základní kritéria a principy „změny“ mocenské a exploatační technologie legálně komunistického státu. Mocensko-ekonomická státně-bezpečnostní technokracie ustavená za legálního komunismu udělala sametovou revolucí druhý krok modernizace svého panování. V žádném případě nešlo o změnu přístupu či pojetí smyslu společenské existence. Původní pojetí vedoucí úlohy „předvoje pracujících“, tedy parazita řídicího společenství, se v procesu sametové revoluce modernizovalo. Nový „předvoj podnikatelů“ chápe sám sebe jako predátora. Staré pojetí proletářů „podle potřeby“ se změnilo na modernizované „podle chuti“. Absence odpovědnosti, která bytostně byla součástí, snad ještě narostla, chuť se zvýšila násobně.

Otcové-kormidelníci znali ducha svého plebsu – vždyť jej vychovali. Proto se na povrchu mluvilo jen o „právech“. „Pravda“ měla zvítězit nad lží a nenávistí. Nikomu nevadilo, že největšími bojovníky za Listinu práv a svobod ve Sněmovně byli komunisté. Kdykoli jsem ve Sněmovně apeloval na hledání pravdy, dostal jsem odpověď „pravda není“ s dodatkem „každý má svoji pravdu“. Nikdo nenesl odpovědnost. Aby tomu tak bylo i v budoucnu, nesměli být voláni k odpovědnosti komunisté. Roky jsem o těchto problémech ve Sněmovně mluvil a měl jsem příležitost pochopit, že je to ústřední princip technologie Sametové revoluce. Panáček

dramatik se jim do role prvního milovníka hodil, nemohli do této role najít dokonalejší „osobnost“ s auroou nevinnosti.

Většinový objem majetku přešel v procesu sametové privatizace do „rukou“ organizátorů sametového revolučního procesu. Famosní rozkrádání nebyly excesy, byl to způsob akumulace kapitálu. Nefunkčnost právního a soudního oboru státní administrativy byla součástí hry. Stejně platí pro úřady státní správy, pro policii. Kdo si chtěl udržet místo, musel přijmout nepsaná pravidla a fungovat podle systému. Kariéru zaručovalo iniciativní přijetí a vyhovění systému. Ve „svobodných“ volbách vybíráte herce prostředníky, kteří v postroji bílých koňů za bohatší obrok a výhody předvádějí taneční kreace na veřejné scéně. Rozhoduje a choreografii připravuje někdo úplně jiný za scénou. Odpovědnost nenese nikdo. Bílému koni hrozí, že ho principál, když zchromne anebo když nepotáhne správným směrem, prodá rasovi a nechá vámi poplivat. K tomu si vytvořili a natvarovali média. Viděl jsem vývoj a úpravu mediální scény: jak a za jak získané peníze si modernizovaný „předvoj komunistických podnikatelů“ média koupil. Mohl jsem srovnávat, co se ve Sněmovně odehrávalo a virtuální obraz zprostředkovaný v médiích „investigativci“ a „hlídači demokracie“. U mediálního „lizu“ zůstali jen ti, kdo věděli, co mohou a mají psát.

V samém počátku i v základech sametové revoluce byla lež. Nosným principem revolučního vzepětí byla neodpovědnost. Nepochybně „konstruktivní ideje“. To vše, vloženo do společenského média propracovaného desetiletími legálního komunismu, s kontinuitou „práva“ i „elit“, nemohlo mít jiný výsledek. Politickou „elitou“ jsou buď tajtrlíci anebo sluhové cizí moci, nejbohatšími „bílí koníci“ nebo zloději. Co je vydáváno za společenskou elitu, je smutné pohledět. Lid, zatím nasycený, nechápe, nechce vědět, co se stalo, proč a jak k tomu došlo a poštvě jej kdokoli proti každému. Někdy mi připadá, že jsme ztratili pud sebezáchovy.

Pompésní funus sametového dramatika na dělové lafetě byl procesem svatořečení, aby ta lež dlouho vydržela a i pochybnost byla rouháním.

Jsme v pasti.

17. února 2012 v Třešticích; www.konzervativnistrana.cz

POZNÁMKA REDAKCE:

Podle ohlasů z řad našich čtenářů jsou články Čestmíra Hofhanzla již poměrně dlouhou dobu přijímány velice souhlasně. Objektívni popisy situací, jejichž byl autor svědkem, jsou nesporně dokladem všeho negativního, co se v posledních dvaadvaceti letech v politickém i hospodářském životě země událo.

Poslední věta dnešního autorova článku se však dá vysvětlovat různě. Jsme opravdu v pasti? Jsme v pasti, z níž není návratu? Je nějaká cesta z této pasti?

Normálně by se jistě nějaká cesta našla. Jenže podle průzkumů veřejného mínění je spokojeno se současnou politickou a hospodářskou situací asi pouze 14% lidí. Jenže ve volbách by dnešní politické strany (z nichž se všechny svým způsobem podílely na současném stavu) většina lidí zase volila. Je tedy cesta ven z pasti? Nebo jsou lidé nepoučitelní? Průzkumy veřejného mínění mají poměrně tradiční model a vyzkoušenou skupinu respondentů. Jak to je tedy, když většina z dotázaných není spokojena a přesto je ochotna dál podporovat tu či onu stranu? Vysvětlení je různé. Respondenti odpovídají, jak se jim chce. Respondentům je to jedno. Průzkumové agentury nejsou na úrovni. Žijeme v bláznici. Žijeme někde jinde.

Vysvětlením by také bylo to, že vše výše uvedené se týká pouze jedné, specifické a menší části země. Ostatní lidé žijí spokojeně, pracují, snaží se a hrátky v tzv. vysoké politice je nezajímají. Proto se také neúčastní žádných průzkumů. Což bude nejpravděpodobnější vysvětlení. Pak je zde znovu původní otázka. **Kdo je vlastně v pasti? Těsně před uzávěrkou jsme dostali dva články. Jeden, polemizující s výše uvedeným článkem Čestmíra Hofhanzla. Druhý je jeho brilantním doplněním a vyvrácením polemik z prvního článku Vlastimila Podrackého. Ale to si již přečtěte a jako vždy posuďte sami.**

První článek:

Demontáž národního sebevědomí

Vlastimil Podracký

Možná by ani nemělo smysl se zabývat článkem pana Hofhanzla (dále jen autor): *Postižení a lapení v sametu*, pokud by zůstal u jeho evergreenu – výkladu komunistického režimu a polistopadové politiky. Rozdílné názory na různé děje by se daly tolerovat v rámci snahy o nápravu polistopadových poměrů. Autor ovšem zabíhá tentokrát dále, zatrpkllost autora nekončí u komunistického režimu, ale už vede k úpornému hledání historických selhání národa a špatnému výkladu současnosti. Tím autor možná nechtě podporuje účelové snahy módního národního sebeumrskačství; protože v tomto není sám, dovoluji si reagovat trochu šířeji.

Autor tvrdí: *„Nejsme státotvorný národ, naše city vzplanou, když je zřejmé, že oheň nebude pálit. Hoří, když nehrozí popáleniny. Vzplanuvší nadšení po generace vždy končilo v podivné začoudlosti a smradu. Na povrch po každém revolučním vzepětí vyplouvají větší kreatury – lidé morálně horší než jsou ti, kteří byli ze scény odstraněni. Svůj stát jsme vytvořili na troskách středoevropské Habsburské monarchie, státního útvaru, který po tři století integroval malé národy ve středu kontinentu...“*

Nevím, jestli jsme dnes státotvorným národem? Pokud nás ovládnou pocity zatrpklosti a popření sebedůvěry, jak se o to snaží pan Hofhanzl a jemu podobní, potom jím nikdy nebudeme (možná, že si to přejí). Ale tenkrát v r. 1918 jsme byli státotvorným národem, dokazuje to i činnost legií, které určitě nevzplanuly, když oheň nepálil. Ty kreatury, o kterých píše, byly Masaryk, Kramář, Beneš a prý se chopily moci „vzplanutím mas“. O osobnostech se šířit nebudu, jsou dostatečně známé, každý si udělá obrázek o tomto názoru sám. Po první světové válce v celé Evropě probíhaly krvavé revoluce, Vídeň a Berlín hořely v plamenech, v Mnichově a Budapešti byly nastoleny komunistické vlády. U nás byl klid právě díky vládě oněch „kreatur“. Kde je začoudlost a smrad?

Dále píše: *„Československo jsme postavili na národnostním principu. To, co vlastenci a bojovníci za samostatný stát vyčítali Rakousku-Uhersku – nadvládu Němců a Maďarů –, jsme ve vlastním státě otočili naruby a významně přitvrdili. Do základů státu jsme si vložili časovanou bombu. Neprozíravost evropských politiků, vítězů První světové války, a jejich neschopnost rozumně řešit problém svých mocenských choutek, pomohly zplodit nacismus. Poté novou a ještě hloupější válku, válku sebevražednou.“*

Národnostní princip byl v celé střední Evropě (od Rýna na východ) a nastolili jej Němci, když se chtěli sjednotit v jeden stát. Druzí tento princip přijali, nedovedu si představit, že by mohli jednat jinak. Katastrofické bylo jazykové rozdělení českých zemí a odstup od zemské identity. Ale to byla realita, kterou nebylo možno snadno a hned změnit. ČS republika se v žádném případě nechovala k Němcům hůře než Rakousko k Čechům, vývoj k překonání národního principu byl započat, pouze to chtělo čas a nezasahování zvnějšku. Myslím si, že státníci první republiky se snažili o mír a dělali, co mohli. Dokonce i ústup v Mnichově měl být záchranou míru, pokud bychom se nepodřídili, byli bychom označeni celou Evropou za válečného štváče a rozdrčení všemi zúčastněnými. Všichni obhájci obrany republiky v r. 1938 neví, o čem mluví. Za co bychom bojovali? Podle mínění celého světa za udržení nadvlády nad německým pohraničím, tedy vlastně jako jacísi kolonialisté nechtějící se vzdát cizího území. Názory, že jsme se měli bránit, jsou komunistickou manipulací, protože tak to chtěl SSSR, aby se kapitalistické státy vyčerpaly a oni mohli potom snadněji prostor ovládnout.

ČS republika nebyla v žádném případě nějak odpovědná za vývoj k nacismu v sousedních státech a dokonce jí vyčítat, že se orientovala jen na Francii a nesnažila se o kontakty se sousedy, vyplývá z naprosté neznalosti tehdejších poměrů. Potřebovala prostě čas (Masaryk tvrdil, že 50 let) a ten jí nebyl poskytnut. Stát se nerozpadl sám od sebe, jak mnozí uvádí, ale zásahem a tlakem zvenčí. Neustálé úporné obviňování ČS republiky je mnohdy až absurdní: *„Za samostatnost, po které jsme tak toužili, jsme nebojovali. Nepostavili jsme se nacistickému zlu, které jsme svou neprozíravostí pomohli odvézt z řetězu. Výzbroj a opevnění jsme bez boje vydali Hitlerovi, takže mohl více řídit.“* Jakou neprozíravostí?

Nacismu nedovedly zabránit daleko silnější státy. Měli jsme bránit nadvládu nad cizím etnikem (pohraničí) proti celému světu? Dnešní nevlastenci (dovedu si představit, že i autor) by to určitě nazvali uchvatitelskou válkou, ve které jsme právem prohráli a za ztráty si můžeme sami.

Ještě se vrátím ke starému Rakousku. Autor píše: „Českoslovenští politici vůdcové pomohli zničit státní útvar, který po tři století integroval malé národy ve středu Evropy a zaručoval v tomto prostoru mír...“

Staré Rakousko opravdu hájilo středoevropský prostor proti Turkům a zadržovalo dlouho vliv Německa. To druhé ovšem v posledních letech své existence opustilo a zadělalo tím na zcela jiné pojetí a reakce. Češi ovšem nechtěli zničit Rakousko, byl to útvar, který je v podstatě chránil. Situace se změnila světovou válkou. Rakousko bojovalo na straně Německa proti slovanským státům a každému bylo jasné, že plní vůli německého imperialismu. Místo aby plnilo své sliby demokratizace a větší samostatnosti národů, vyhlásilo zbytečnou zločinnou válku, ve které zahynulo snad 20 milionů lidí. Češi dostali během války příležitost ke vzniku svého státu, kterou rádi využili, protože zajišťovala lepší osud. Že se ten lepší osud nenaplnil, je vina okolností, nehledal bych příčinu uvnitř. Mnohdy se uvádí matoucí informace, že jsme se jaksi mohli rozhodnout mezi zachováním Rakouska a vznikem republiky. Stačí se podívat na mapu, takový stát slepený z úseků různých národů přece nemohl zůstat! Rakušané první udělali revoluci a vyhnali císaře, nechtěli žít v demokratickém státě se slovanskou většinou, kde už by neměli privilegia; chtěli k Německu a jen zásahem velmocí se tak nestalo.

Nemyslím si, že jsme neměli za druhé světové války odboj a že naši lidé jen kolaborovali. Odboj byl zlikvidován, česká inteligence převážně vybita, což se samozřejmě po válce projevilo nedostatkem osobností, které by zabránily komunistům v postupu k moci. Je snadná kritika od lidí, kteří něco takového nemuseli zažívat. Jak by se chovali oni? Chovali se snad Poláci nebo Francouzi ve stejné situaci lépe? Je ovšem jasné, že po válce mnoho lidí čisté svědomí nemělo.

Když Anglie a Francie uznaly Mnichovskou dohodu za neplatnou a původní československé hranice za platné, byly si vědomy nutnosti snížit počet příslušníků agresivní německé menšiny, aby se už nemohla znovu stát rozbuškou další světové války. Aby byla zajištěna stabilita oblasti a předmnichovské události se neopakovaly, nebyl pro ně problém v Postupimi odsun schválit. Velký počet sudetských Němců, kteří se provinili před válkou (zrada republiky, nenastoupení do armády během mobilizace) i během ní (účast na holocaustu, vyhánění a ničení majetku Čechů, udávání odbojářů), dával naději, že se podaří trestem odsunu počet dostatečně snížit, aby další problémy nebyly. Lidová pomsta však byla rychlejší a tentokrát to bylo opravdu „vzplanutí mas“, kterému podlehly i vůdčí osobnosti. Vzhledem k německým zločinům to byla pomsta pochopitelná, nikoliv ovšem ospravedlnitelná. Jako každá pomsta, i tato byla slepá a mnoho nevinných na ni doplatilo, čehož je zapotřebí litovat včetně excesů, které odsun provázely. Kolik bylo vinných a trest si zasloužilo, je otázka, která by možná stála za seriózní historický rozbor. Plošné zabavení majetku ovšem už předznamenalo komunistické praktiky. Je škoda, že se neudělal poctivý audit a nevyplatil se zabavený majetek z reparací. Domnívám se, že vzhledem k rozsahu škod a vykořisťování českého národa za války by asi Německo nejen zaplatilo sudetským Němcům všechny majetkové ztráty, ale ještě by muselo ČS státu něco navíc doplatit. Jakékoliv právně nepodložené akty nebo zanedbání jsou potom celou historií předmětem kritiky a spekulací. Jsem rád, že českoněmecká smlouva ukončila tuto část historie, dnes se k ní vracet je od věci už proto, že většina účastníků nežije a jednotlivé případy nelze rekonstruovat.

Komunistický puč nevznikl nějakou obecnou nemorálností. Poválečné poměry se nelišily u nás od Francie, Itálie a Řecka. Lidé hledali nějaký spravedlivější systém, nechali se nalákat sliby, že sovětské poměry se kopírovat nebudou. Bohužel tu nebyla americká armáda a její pomoc, správné nasměrování vývoje, pomoc anglické armády jako v Řecku. Závěry Jaltské konference to nedovolovaly. Vláda se orientovala na východ mimo jiné také pro špatné zkušenosti se západními státy. To bylo ovšem omylné a hloupé.

Myslím, že už je dneska víc než zřejmé, že převraty ve východní Evropě koncem osmdesátých let byly organizovány z vůle Východu i Západu, pouze jejich cíle se mohly trochu lišit. Přesto jsme měli dostatečnou svobodu spoustu věcí řešit. Byla to zase jen nevyužitá příležitost

k odstavení bývalých komunistických prominentů z privatizace a státních úřadů a řádného potrestání zločinů.

Neprofesionalita, neschopnost, ideová vyprázdňenost poté, co komunistické ideje byly nepoužitelné, snadná manipulovatelnost kdekým, neznalost západního světa, to všechno byly hlavní rysy popřevratové situace. V tomto prostředí se pohybovaly různé síly, které se snažily nějak uchytit, včetně nepříliš morálních podnikatelů ze Západu, mezi nimiž bylo mnoho emigrantů (Kožený), mnozí s pochybnou minulostí. Kupónová privatizace byla asi nejlepším způsobem rozdělení státního majetku, ale pochybné fondy neměly právní rámec. To vše umožňovalo opravdu divoké poměry. Kdo v nich dokázal plavat, „nabalil“ se a dnes je „za vodou“. Bývalé komunistické kádry měly největší příležitost, protože byly „u toho“. Nemyslím si ovšem, že všichni toho využili a daleko větší výhodu měli ti, kteří už nějak zkušenosti přišli ze Západu. To bohužel nebyli ti nejlepší lidé. Dnes je naprostá většina průmyslu v cizích rukou, malé podniky jsou závislé buď na subdodávkách světovým firmám, nebo na prodeji v Německu. Prvotní příčinou je ovšem zaostalost našeho hospodářství způsobená čtyřiceti lety komunistického režimu, neschopnost uspět v mezinárodní konkurenci. Jsou ovšem i případy naprosté neschopnosti, korupce a zákulisních tlaků. Je otázka, zda to mohlo dopadnout jinak. Dnes je problém, jak se postavit k našim podnikům, které vznikly v této době. Která část byla získána neprávem a která poctivým podnikáním, už asi nezhodnotíme, proto si važme toho, že většina v tomto prostředí dovede dnes poctivě podnikat a zaměstnávat lidi.

Většina mladých už pracovala na Západě, pracují v západních firmách nebo v jejich závěsu. Mnozí mají zahraniční školy. Chovají se zcela shodně jako lidé na Západě. Nemorálnosti, které pozorujeme, jsou zcela shodné jako kdekoliv jinde v Evropě. U nás si ovšem bohužel lidé nezvykli se bránit a daleko více se podřizují. Naprostá většina nemorálností vzniká proto, že aktéři nejsou pod dostatečnou kontrolou, především uvnitř stran, které se staly spíše jen rejdištěm mafií. Lidé nemají zatím vypěstovanou občanskou zodpovědnost a neuvědomují si možnosti demokratické společnosti. Je to též dáno neexistencí silné nezávislé angažované střední třídy a vlivem rozkladných idejí, mezi něž patří právě i podřívání kolektivní sebedůvěry.

Dominantní je ovšem rozkladná morálka celého západního světa, která je postavena jinak a řekl bych daleko fatálněji. Participace komunistických režimů na tomto úpadku je sice patrná, nicméně vzhledem k tomu, že od jejich pádu už uběhlo 23 let, argumentovat jí je trochu od věci. Naprostá většina stávajících zhoubných idejí přišla ze Západu, a to ať už jsou marxistického nebo liberálně-anarchistického původu. Na základě této morálky lidé nezakládají rodiny, případně je rozvrací, užívají si života, nemají zodpovědnost za budoucnost, svoboda a rovné příležitosti jsou přednější. Vysvětlují to idejemi feminismu, multikulturalismu, kosmopolitními myšlenkami. Nějaká sounáležitost s národem a se státem by je zatížila zodpovědností, asi se domnívají, že sjednocená Evropa jim zajistí budoucnost, i když budou chovat psy místo dětí. Sebezáchovné reakce opravdu nemají a nepotřebují je pro svůj čistě hédonisticky zaměřený život. Pokud by se možná dozvěděli, co se kdysi před dvaceti lety stalo, jak radí pan Hofhanzl, byla by to pro ně zajímavá pohádka, ale asi by jim moc nepomohla, protože příčiny stávajícího stavu jsou převážně jiné. Proti fatálnímu trendu zániku evropské civilizace jsou postkomunistické nemorálnosti drobnými zakopnutími oproti pádu do jámy, ze které není návratu.

Hlavním problémem současnosti je nedostatek občanské sounáležitosti, jinak řečeno ztráta sociálního kapitálu. Sounáležitost je dnes orientována na solidaritu uvnitř vzájemně bojujících skupin, kterými jsou podniky, politické strany a různé politicko-ekonomické mafie. Sounáležitost s větším celkem (národem, státem, obcí) se vytrácí, tím i národní jednota nutná k přežití. Ideje globalismu mající za účel demontáž států a národů v posledku slouží těm, kteří jim nepodlehli, zachovali si národní sounáležitost a smějí se hlupákům, kteří tuto rozkladnou morálku přijali, ztratili kolektivní sebevědomí, oddali se sebestyčství a sebeobviňování.

Tolik první článek a nyní další:

Základy sebevědomí

Jan Kubalčík

Mají-li být základy jakéhokoli sebevědomí zdravé, nemohou být postaveny na ničem jiném, než na pravdě. Vlastimil Podracký (dále jen Autor) vyčítá Čestmíru Hofhanzlovi, že se svým textem „Postižení a lapení v sametu“ podílí na „demontáži národního sebevědomí“ – on však právě ke zdravému sebevědomí, k možnosti začít jej konečně budovat, jen a jen přispívá.

Naším specifickým problémem totiž není nedostatek sebevědomí, ale to, že jeho podstatná část stojí na specifickém výkladu dějin à la Zdeněk Nejedlý tu a tam okořeněném představou o české kotlině coby pupku světa. K léčbě takto vážných neduhů lze doporučit řadu skvělé literatury, momentálně mě napadá II. světová válka od W. S. Churchilla. Zde se dotknu pouze několika jednotlivostí.

Rakousko-Uhersko samozřejmě mohlo a mělo být zachováno. Autor si pluje po povrchu historických událostí a selektivně tu a tam vyzobne něco, co je v souladu s oním podivným historickým výkladem, který prezentuje a jehož důsledky akceptuje coby základ pro své další vývody. Zbytek blahosklonně přehlíží: počínaje snahou císaře o separátní mír, až po skutečnost, že zařazení rozbití Rakouska-Uherska mezi spojenecké válečné cíle bylo poměrně pozdním krokem, který byl učiněn nejen, ale také v důsledku jednání pozdějších československých představitelů (v dané době v posici vlastizrádců).

O jejich „prozíravosti“ a o konečném přínosu jejich aktivit pro všechny obyvatele Čech, Moravy a Slezska v tomto smyslu snad nejlépe vypovídá Palackého jasnozřivá předpověď: „*Pomyslete si říši rakouskou rozdělenou na množství republik a republiček – jaký to milý základ k univerzální ruské monarchii!*“.

Autor nejprve odmítá vidět pochybnou prvorepublikovou politiku vůči těm občanům státu, jejichž mateřštinou nebyla čeština – ano, i vůči Slovákům... počínaje ignorováním Pittsburské dohody, přes známou účelovou lež s „československým národem“, až po řeči o středoevropském Švýcarsku, které se ukázaly být pouhým mluvením do větru...

To vše tedy Autor nevidí a pak se není čemu divit, že nenachází odpověď, když se řečnický ptá, jakouže to neprozíravostí pomohla reprezentace první republiky odvázat ze řetězu nacistické zlo (jak trefně zmiňuje Hofhanzl). Je jistě otázkou, zda první republika vůbec mohla obstát ve své schizofrenní situaci, kdy si na jedné straně kladla „právo národa na sebeurčení“ do svého základu a na straně druhé jedním dechem totéž upřela podstatné části německy mluvících Čechů. Základ oné neprozíravosti byl v samé likvidaci Rakouska-Uherska, jak jsem již uvedl – nicméně i Peroutka v Budování státu popisuje dostatek situací, z nichž je patrné, že **reprezentaci německy mluvících Čechů nebylo v zásadě nikdy z Prahy nabídnuto skutečné partnerství...** ať pravice či levice, všechny sebehlubší rozdíly byly

překlenuty, když šlo o to se společně postavit prakticky jakýmkoli návrhům „nečeských“ stran. **A k obraně země před hitlerovským vpádem stačí dodat snad jen tolik, že o ceně první republiky rozhodl právě tento čin: co není bráněno, má patrně velmi malou cenu. To je zkrátka „z definice“ – nebo si snad umíme představit matku, která vydává své vlastní dítě do rukou agresorů jen proto, že mají převahu?**

Svoji prapodivnou optiku nahlížení dále Autor rozvíjí svým výrokem: „*Rakousko bojovalo na straně Německa proti slovanským státům a každému bylo jasné, že plní vůli německého imperialismu.*“. Copak „být Slovanem“ je nějakou zárukou, že člověk automaticky stojí na straně pravdy a spravedlnosti? Samozřejmě, že nikoli – stejně jako to vůbec neznamená, že snad pravdu mít nemůže. Je to zcela irelevantní... Jak například odpovědět pomocí takového pseudokritéria na otázku pravdy a spravedlnosti v případě Benešovy oblíbené taktiky vytváření *fait accompli* při přisvojení si části Těšínska?

Konečně je nezbytné se ptát, zda skutečně bylo Rakousko-Uhersko „ve vleku“ německého imperialismu a pokud třeba i ano, zda by taková závislost musela nevyhnutelně pokračovat i po roce 1918 (zvláště pokud by se císaři podařilo uzavřít zmíněný separátní mír...). Samozřejmě že nikoli, a pro toto tvrzení můžeme hledat oporu v pozdějších dějích, z nichž jedním z nejpádňějších je resistance kancléře Dollfusse vůči hitlerovskému nátlaku.

Jedním z neuralgických bodů Autorova textu je jako již tradičně nesoudný pohled na poválečné vyhnání německy mluvících Čechů. Uplatnění principu kolektivní viny nelze obhajovat pomstou za způsobená příkoří. Už jen proto ne, že tento krok byl plánován daleko před koncem války (což je záležitost dokladovatelná řadou zejména Benešových citátů z jeho projevů).

V neposlední řadě samozřejmě msta na nevinných nedává žádný smysl – zatímco získání jejich majetku dává z jistého specifického úhlu pohledu smysl náramný. Operovat schválením vyhnání Postupimskou konferencí je pak téměř hanebnou výmluvou. Jednak Stalin dobře věděl, že toto je krok v kremelském zájmu (následné převzetí moci bolševiky by bez něj zdaleka nemohlo projít tak hladce...) a o ostatní se Beneš postaral opět svojí oblíbenou taktikou vytvoření *fait accompli*: když dostatečně povzbuzení samozvaní „mstitelé“ již započali své dílo a v rámci „divokých odsunů“ probíhaly „excesy“, které připouští i sám Autor, nemuselo být zas tak obtížné přesvědčit ostatní, že požadovaný „spořádaný odsun“ bude vlastně humánnějším „řešením“. **O vztahu poválečné representace k těmto „excesům“ nejlépe vypovídá následná amnestie...**

Konečně je na místě krátce komentovat Autorovy úvahy na téma situace po r. 1989. Za svým způsobem signifikantní by mohl být považován jeho pohled na navrátilivší se emigranty, které vykresluje jako ty, kteří byli podstatnou součástí potíží. Nezpochybnuji nikterak Autorem uvedené příklady, nicméně skutečnost ve svém celku je taková, že naše tehdejší politické elity učinily vše pro to, aby se jim emigranti a exulanti ve větší míře do ničeho „plést“ nemohli... ostatně oni se přece váleli v dostatku, když my jsme tady trpěli... a bojovali... žeano.

Pokračující postkomunismus skvěle reflektovaný Čestmírem Hofhanzlem, to pro Autora žádné téma k diskusi není – zatímco „*Naprostá většina stávajících*

zhoubných idejí přišla ze Západu...“ a *„Proti fatálnímu trendu zániku evropské civilizace jsou postkomunistické nemorálnosti drobnými zakopnutími oproti pádu do jámy, ze které není návratu.“*. Je to hluboký omyl, což je to nejtolerantnější, co se k tomu dá napsat. Ano, Západ se nepochybně ocitl ve vážné situaci a to nikoli poprvé ve svých dějinách. Je i naší povinností, neboť jsme jeho součástí, přispět podle svých sil k tomu, aby nepadl, aby se obnovil na svých základech. Stále je to možné. My však nemůžeme zatím k ničemu takovému přispět, dokud si v první řadě neuvědomíme svoji sounáležitost s ním, dokud ji nepřestaneme neustále více či méně pokoutně zpochybňovat.

A druhou nutnou podmínkou je právě zbavení se našeho postkomunismu, který nám bere veškerou sílu, kterou bychom mohli jinak k obnově Západu nabídnout. Mám na mysli zejména sílu intelektuální, která se brousí v žité zkušenosti, pokud člověk bere svůj život vážně – to nás však právě bolševici desítky let účinně odnaučovali a téměř každého, kdo hodlal žít v pravdě, vyhnali, nebo rovnou zabili... Nežijeme, stále až příliš mnoho z nás jen přežívá.

Signifikantní je pak Hofhanzlem výborně popsán rozdíl pojmání majetku: dokud zde bude chápán primárně jako zdroj moci, bude to neklamné znamení, že jsme se postkomunistického prokletí stále nezavili. A bude to také permanentní přímé „mentální napojení“ na Moskvu, která kdykoli náležitě promluví, pronikne její hlas přímo do srdce právě takto stále uvažujících lidí. Těch lidí, kteří byli součástí *„technokracie vzešlé ze špiček zvláštních služeb předlistopadového režimu, která byla těsně propojená s technokracií finanční a hospodářskou, čili zájmových společenství, která byla vytvořena normalizací sedmdesátých let, a která již v osmdesátých letech ovládala politiku KSČ“*, a nebo (což je logicky stále čtenější) následně přistoupili na „pravidla hry“ zaručující jim v tomto systému podíl na „štěstí“, jak si jej oni sami představují...

Tím je postkomunismus stále udržován a my tak obtížně hledáme cestu, jak se jej zbavit. Rozhodující páky v zemi drží lidé, kteří z tohoto způsobu přežívání profitují – a dobrovolně se nevzdají. Dokud toto lidé v dostatečném počtu nepochopí, nedá se s daným stavem téměř nic dělat. Proto je také důležité tyto skutečnosti nejen nezatemňovat, ale opakovaně prezentovat.

Nicméně, přece jen v něčem s Autorem souhlasím: totiž že podstatnou součástí našich potíží je ztráta sociálního kapitálu – ztráta důvěry. Ta však nijak zvlášť nesouvisí s nějakým národním uvědoměním, jak se autor mylně domnívá – to by totiž jinak nemohlo být pravdou, že člověk kus takové zde chybějící vzájemné mezilidské důvěry zcela přirozeně zažije, když zavítá do Vídně nebo do Mnichova. Stačí zajít do restaurace a mít oči a uši otevřené a mysl vnímavou...

Budiž závěrem řečeno, že jsem nikdy neupíral první republice řadu kladů, které jistě měla. Většinu toho, co na ní bylo dobrého, lze nepochybně hledat v rakouské tradici, která v dané době přetrvávala. K nalezení jsou však i zcela samostatné dobré stránky – vznik první republiky patrně zachoval Slováky, kteří by se jinak celkem pravděpodobně asimilovali v Uhersku. Podobně první republika přinesla Zakarpatské Ukrajině dvě desetiletí režimu tak spořádaného, že tamní lidé možná nic takového nezažili ani před tím, ani potom. Ale to by už byl zcela jiný příběh.

Hafo vysoce solistikovaných přehršlí

Petr Andrlé

Jedna mladá kolegyně se mě zeptala, jak rozumím obsahu slova přehršel. Odpověděl jsem jí ve smyslu dávných klasických znalostí, že se jedná o množství něčeho, co se vejde do jedné, případně do dvou hrstí. Tedy že jde o množství spíše malé. Prostě přehršel. Ona mladá dáma mi odporovala. Na příkladech ze současného tisku mi dokázala, že slovo přehršel se používá pro označení značně velkého množství. Zhrozil jsem se. Kam to svět spěje? A ponořil jsem se do světa soudobých informací. Když jsem si přečetl větu, že „*je dobře, když mladí lidé mají přehršel plánů do života*“, myslel jsem si, že omdlím.

Postupně těch vět přibývalo a přehršle se vršily a rostly. Spolu s tím jsem našel vysvětlení jazykovědců, kteří hovoří o zpřetrhání našeho jazykového povědomí s původním významem. Předpona *pře* u přehršle začala být spojována s podobnými předponami u slov „*přešťastný, přemíra, přebytek, přenáramný, překrásný*“ a neštěstí bylo dokonáno.

Jenže to není všechno. Před pár lety jsem se dostal do sporu s jedním kolegou, který pro všechno, co považoval za „super“ používal přívlastek *solistikovaný*. To slovo naše slovníky neznaly, pouze podobné výrazy *sofista, sofistika, sofismus*, v člověku evokují klamné myšlenkové záměry. Jenže dnešní situace je zcela opačná. Cokoli označíme za solistikované, je důmyslné, propracované. Takže máme solistikované zprávy, solistikované pračky, solistikované modely šatů a třeba také solistikované chování.

Strašné? Opět angličtina a následně změna jazykového povědomí. Solisté byli starořečtí účeloví manipulátoři a slovo *solistikovaný* se vůbec nepoužívalo. Nezná ho slovník cizích slov z roku 1998, avšak jiný slovník z roku 2003 uvádí význam *propracovaný, promyšlený* vedle hesel *sofistika, sofismus* – klamný. Avšak výraz *solistikovaný* jako překlad anglického trpného příděje „*sophisticated*“ má podle vydavatelů slovníků více významů a neschází zde odkaz i na odpovídající ekvivalent *klamný*. Jazykovědci se shodují, že výraz solistikovaný zatím do spisované češtiny nepatří, že jde spíše o reklamní projev, neboť se již dokonce objevil i tvar *solistikovanost*. Zřejmě se v budoucnu dočkáme uznání tohoto výrazu výslovně ve smyslu kladném. Pro mě osobně je využívání tohoto slova ve smyslu „*super*“ zatím spíše projevem nedokonalého a omezeného slovníku řečníků a pisatelů, jakkoli jsem si vědom toho, že v řečtině *sofos* znamená moudrý. Život sám si s tímto výrazem poradí, neboť jsem ho již slyšel používat i ve smyslu „*chytrý, možná až vyčuraný*“.

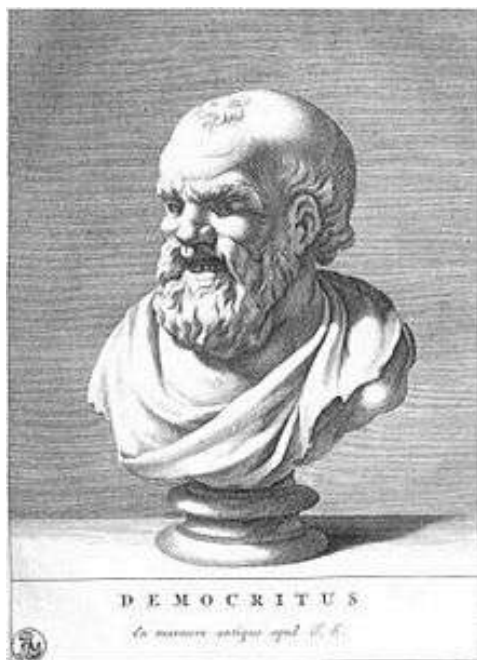
Takže stačí, aby se začalo psát, že jeden politik využíval „*solistikované*“ obálky s penězi pro své kolegy poslance a *solistikované* je tak uplácel. Zatím co jiní považovali jeho jednání za naprosto *nesolistikované*. A vrátíme se pokorně ke starým řeckým sofistům, kterými byli například Prótagorás z Abdér nebo Gorgiás z Leontín. Ti prosluli vyvozováním klamných závěrů a záludně dokazovali správnost něčeho, co správností zdaleka nebylo.

Když jsme o tomto výrazu s mým kolegou diskutovali, rozpálení do běla, ukončil naši diskusi s tím, že na internetu najdu *hafo* příkladů o tom, že *sofistikovaný* znamená naprosto dokonalý a promyšlený. A to jsme již po sobě začali hafat, ačkoli v současné době velice módní hafo nemá s hafany nic společného. Kde se tedy vzalo?

Odborníci tvrdí, že výraz hafo (moc, hodně, hromada, fůra, spousta, velké množství) vzniklo v jakémsi jazykovém trojúhelníku mezi Litovlí, Lipníkem nad Bečvou a Bruntálem. A to z nářečního výrazu *hafol* pro „chumáč ovoce“. A onen náš nářeční výraz má prý původ v německém nářečním *hanfel*. A německý výraz *hanfel* prý pochází prý z německého *handvoll*, což vlastně znamená hrstka, trocha. A jsme zase u původní přehršle.

Jazykovědci zařazují slovo hafo do novotvarů naší mládeže (drsnej, hustej). Jenže v Machkově Etymologickém slovníku jazyka českého je výraz *hafol* vysvětlován jako typický hanácký výraz ve smyslu *chomáč*. Ostatní autoři slovníků se shodují v jednom. Ekvivalenty slova hafo pocházejí rozhodně z Moravy. Výraz hafo byl dokonce zařazen do Velkého slovníku *hantecu*.

Takže lze říci, abychom do všeho vnesli jasno, asi tolik. Hafo vzniklo z původního německého *handvoll* a znamenalo něco jako přehršel (hrst) ovoce. Když se ovšem přišlo na to, že přehršel je velké množství, došlo k sofistickované přeměně onoho výrazu hafo ve význam zcela opačný. Hafo dnes znamená hodně, minimálně dvě nebo tři přehršle, což je strašné množství. Sofistickovaně takto dokazujeme správnost něčeho, co správností vlastně není. A tak se výraz sofistickovaně vrátil ke svému původnímu krásnému klamavému úkolu. Nyní už to musí být jasné každému.

Prótagorás z Abdér jeden z nejznámějších řeckých sofistů byl žákem Démokritose z Abdér (na kresbě vlevo).

Protagoras byl pravděpodobně první Řek, který věděl, jak vydělat peníze v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Za své přednášky účtoval bohatým mužům aténským neúměrně vysoké poplatky.

Zcela vážně ovšem myslel svůj výrok **“Když se uvažuje o tom, jak dobře spravovat obec, musí se postupovat jen podle spravedlnosti a zdravého rozumu“**, na který jsme v mnoha dnešních případech poněkud pozapomněli.

KAREL I. - POSLEDNÍ ČESKÝ KRÁL PŘES STO LETY NÁVŠTĚVOU NA MORAVĚ

Od 2. března do 11. března 1912

Muzeum Novojičínka, příspěvková organizace, připravilo pro rok 2012 nový výstavní

projekt s názvem KAREL I. - poslední český král, který přiblíží životní osudy našeho posledního císaře a českého krále Karla Františka Josefa Rakouského. Hlavním důvodem realizace tohoto projektu je připomenutí sta let od návštěvy arcivévodky Karla a jeho manželky princezny Zity v Novém Jičíně, při své zastávce na cestě do Haliče. Muzeum Novojičínka, příspěvková organizace pro tuto událost připravuje velkou výstavu, která bude slavnostně otevřena v pátek 18. května roku 2012. O tom na konci tohoto obsáhlého článku o Habsburcích.

2. 3. 2012 08:00

Kolem jedenácté hodiny dopolední dorazil právě před sto lety arcivévoda Karel František Josef do obce Kostelní Lhota. Zde se společně se svou manželkou arcivévodkyní Zitou ubytoval v budově zdejší farnosti za velkého nadšení místního obyvatelstva. Více informací naleznete na webových stránkách Obce Kostelní Lhota a také samozřejmě jako součást připravovaného projektu Muzea Novojičínka, příspěvkové organizace.

Před svým odjezdem z Brandýsa nad Labem se arcivévoda Karel František Josef rozhodl pořídit několik památečních fotografií. V sobotu 24. února 1912 navštívil společně s celým důstojnickým sborem českého dragounského pluku č. 7 vyhlášený fotografický ateliér Jana Nepomuka Langhansa (*9. 7. 1851 - †22. 3. 1928) ve Vodičkově ulici č. p. 37 v Praze. Vzácné hosty si přišel prohlédnout velký počet zvědavců, kteří svým počtem zabrali prakticky celou šíři proslulé pražské ulice. Fotografické snímky byly následně vystaveny v Langhansově ateliéru, kde jsou uchovávány do dnešních dnů. Více informací naleznete na webových stránkách Galerie osobností ateliéru Langhans a s laskavým svolením Nadace Langhans Galerie Praha také jako unikátní součást připravované výstavy v Novém Jičíně. Fotografie důstojnického sboru se objevily v mnoha tehdejších denících a časopisech a realizačnímu týmu projektu se podařilo zachytit zcela unikátní popis všech zúčastněných důstojníků na ateliérové fotografii v časopise Sport & Salon z roku 1912 (na další straně)

Dolní řada zleva: nadporučík Arno svobodný pán v. Feilitzsch, rytmistr Friedrich Peter, major Edmund Haberneke, generálmajor Julius Thomann, velitel 1. jezdecké brigády v Praze, Jeho c. a k. Výsost arcivévoda Karel František Josef, plukovník Arthur Hilvety, plukovní velitel, major Hugo von Schram, rytmistr Heinrich Scherber, rytmistr Karl Čačinovič.

Prostřední řada zleva: poručík Friedrich Wurdinger, nadporučík Giselbert svobodný pán von Schmidburg, nadporučík Karl svobodný pán von Ludwig, plukovní adjutant, rytmistr Ludwig Koppen von Hessenwalde, rytmistr Emil Dudek, rytmistr Adalbert Nagy svobodný pán von Töbör-Ethe, rytmistr Egon svobodný pán von Waldstätten, rytmistr Karl Labrés, plukovní lékař Dr. Karl Tutschka, nadporučík Franz hrabě Walderdorff, poručík Franz svobodný pán von Diller.

Horní řada zleva: poručík Wilhelm šlechtic von Swogetinsky, poručík Karl Wildner, poručík Christof hrabě von Galen, nadporučík Johann Grüber šlechtic von Seelingsheim, nadporučík Jaroslav Groß, rytmistr Alois Blumauer von Montenave, nadporučík Alfred hrabě von Aichelburg, poručík Karl Wlassaty šlechtic von Vlastidol, praporčík Karl svobodný pán von Klinger a poručík Oswald šlechtic von Edelman.

2. 3. 2012 08:30

Přinášíme Vám dva první známé obrázky z cesty arcivévody Karla Františka Josefa při jeho návštěvě obce Kostelní Lhota 2. března 1912, dochované ve farní kronice této

obce, digitalizace kronikář obce Zdeněk Martínek. Arcivévoda Karel František Josef před „Hostincem U labutě“ v Kostelní Lhotě v roce 1912. Obyvatelstvo Kostelní Lhoty shromážděné před farou k přivítání arcivévody Karla Františka Josefa v roce 1912.

Vážené dámy, vážení pánové, právě dnes uplynulo sto let, kdy z českého města Brandýsa nad Labem vyrazila na svou dalekou cestu do haličského města

Kolomyje pátá eskadrona českého dragounského pluku č. 7 vévody Lotrinského pod velením svého rytmistra arcivévody Karla Františka Josefa Rakouského (*17. 8. 1887

zámek Persenbeug - †1. 4. 1922 Funchal, Madeira). Jejich cíl byl vzdálený více než tisíc kilometrů a jeden a půl měsíce cesty v sedle svých koní. Arcivévoda Karel František Josef byl tehdy druhým následníkem trůnu po Františku Ferdinandovi d'Este a jeho choť arcivévodkyně Zita princezna Bourbonso-Parmská (*9. 5. 1892 Villa Pianore - †14. 3. 1989 Zizers), se jej rozhodla doprovázet po železnici v salónním voze. Právě v onu sobotu 2. března 1912 časně ráno

se eskadrona rozloučila se svým posádkovým městem a vyrazila za velké přítomnosti brandýské veřejnosti a představitelů vojenské posádky a města směrem na Čelákovice ke své první zastávce - obci Kostelní Lhota. Ubytovatelé, kteří vyrazili před nimi, jim v této malebné české obci zajistili první ubytování na plánované trase jejich vojenského přesunu.

2. 3. 2012 14:20

V Kostelní Lhotě prožil arcivévoda Karel František Josef právě před sto lety příjemné odpoledne. Přestalo pršet a společně se svou choť arcivévodkyní Zitou se vydal i na kratší procházku, na které byli stále zdrceni zdejším obyvatelstvem. Obec Kostelní Lhota si události slavné návštěvy připomněla v neděli 4. března 2012 od 13.30 přímo u historické budovy fary, kde byla odhalena pamětní deska.

Pozvánka

**na připomenutí 100. výročí
1912 - 2012**

**Kostelní Lhota
neděle 4. března od 13,30 hod.
u bývalé fary**

***Odhalení pamětní desky arcivévody
Karla, který na kostelnílhotské faře
přespal s manželkou Zitou.
Arcivévodkyni se po devíti měsících
narodil následník trůnu Otto
Habsburský. Následovat bude mše za
blahoslaveného Karla I. a výstava na
bývalé faře, přestavěné na obecní úřad.***

www.kostelni-lhota.cz

3. 3. 2012 08:20

Druhý den 3. 3. 1912 se arcivévoda Karel František Josef zúčastnil ranní bohoslužby v chrámu v Kostelní Lhotě a poté se v čele své eskadrony vydal k dalšímu cíli své cesty, kterým byl Týnec nad Labem. Před svým odjezdem se arcivévoda Karel František Josef dojemně rozloučil se svou chotí, když ji ze sedla svého bělouše políbil a ona následně pohládila jeho koně. Arcivévoda se nato obrátil k přítomnému obyvatelstvu a zvolal „Na shledanou!“ Při příjezdu do Týnce nad Labem je očekávaly velké davy obyvatelstva a jejich vjezd byl ohlášen salvou z hmoždířů. Ubytování pro arcivévodu a jeho choť poskytl vážený továrník Ferdinand Perner ve své soukromé vile. Ve čtyři hodiny odpoledne vykonal arcivévoda prohlídku ustájení koní své jednotky, při které ho doprovázela jeho manželka arcivévodkyně Zita oděná v prostém tmavě šedém kostýmu.

4. 3. 2012 08:50

Jako upomínku na návštěvu Týnce nad Labem si nechali manželé Pernerovi vyvěsit na vilu černou tabulku s českým a německým zlatým nápisem: "DNE 3. BŘEZNA 1912 / NAVŠTÍVIL JEHO CÍS. KRÁL. / VÝSOST NEJJASNĚJŠÍ PAN ARCIVÉVODA / KAREL FRANTIŠEK JOSEF / A JEHO CHOŤ JEJÍ CÍS. A KRÁL. VÝSOST / NEJJASNĚJŠÍ ARCIVÉVODKYNĚ / ZITTA / TUTO STÁL A RÁČIL SVOU / NEJVYŠŠÍ POCHVALU PROJEVITI." Originál pamětní desky bude se svolením Muzea Týnce nad Labem a rodiny Pernerů představen návštěvníkům na výstavě KAREL I. - poslední český král.

4. 3. 2012 09:00

Před sto lety se stalo další zastávkou arcivévody Karla Františka Josefa a jeho manželky arcivévodkyně Zity město Chrudim. Zpráva o této vzácné návštěvě přišla do města teprve v podvečer předchozího dne, ale okresní hejtman Dr. August šlechtic Rebensteiger z Blankenfeldu zalarmoval celé okolí a město se na slavnostní chvíli skvěle připravilo. Příjezd 5. eskadrony českého dragounského

pluku č. 7 vévody Lotrinského do Chrudimi v roce 1912

5. 3. 2012 06:50

Zastávka v Chrudimi se pro pátou eskadronu dragounů protáhla i na celý následující

den 5. března 1912. Dragouni využili tohoto času k odpočinku. Karel se Zitou se dopoledne vydali na obhlídku stájí. Všude byli nadšeně pozdravováni a doprovázeni zvědavou mládeží, kterou ze začátku se snažili strážníci odehnat. Arcivévoda jim však sdělil, aby tak nečinili a doprovodil vše slovy: „My máme malé děti rádi, jen dejte pozor, aby

jim koně neublížili." Odpoledne vyrazili mladí manželé na krátkou návštěvu Pardubic a po svém návratu navštívili chrudimské Průmyslové muzeum.

Na snímku: *Arcivévoda Karel František Josef a jeho choť princezna Zita vchází do domu profesora Zycha, kde byli ubytováni.*

6. 3. 2012 11:50

6. března 1912 přijel arcivévoda Karel v čele své páté eskadrony dragounského pluku č. 7 od Dobříkova do obce Sruby u Chocně. Takřka současně přijela automobilem do místa ubytování také arcivévodkyně Zita. U statku Jana Voženílka očekávalo obyvatelstvo obce příjezd obou manželů a po zahrání obou plánovaných skladeb přivítal vzácné hosty jménem zastupitelstva a obce Sruby starosta František Láska. K přivítání zahrála srubská kapela císařskou hymnu „Zachovej nám Hospodine“ a poté národní píseň „Kde domov můj“. Následně promluvili jménem učitelského sboru řídicí učitel Antonín Rozlílek a žačka Božena Müllerová za školní mládež. Všechno dopadlo podle očekávání a ke vši spokojenosti hostů i obyvatelstva.

7. 3. 2012 6:20

Vzhledem k tomu, že cesta ze Srubů u Chocně směrem do další plánované zastávky v České Třebové byla delší, zastavila se eskadrona na náměstí v Ústí nad Orlicí. Zde arcivévoda Karel František Josef společně se svými podřízenými poobědval a pokračoval na své cestě dál až do České Třebové. Arcivévoda Karel František Josef na svém bělouši se svou pátou eskadronou na náměstí v

Ústí nad Orlicí. Fotografie Antonína Duška

7. 3. 2012 11:00

V průběhu dne přijeli do České Třebové jak arcivévoda s eskadronou dragounů, tak

arcivévodkyně vlakem se zapojenými dvorními vozy. Na úvod byli přivítáni představiteli města v čele se starostou města Josefem Glücksmannem. Ubytování jim tentokrát zajistil dvorní rada a obchodník s obilím a vápnem Miroslav Vyskočil ve své vile. Arcivévodův kůň byl ustájen v Dittrichově statku

č. p. 240 na tzv. Zámostí, jehož hospodář byl vysloužilý dragoun a měl ke koním srdeční vztah. Arcivévoda se v průběhu odpoledne rozhodl ustájení překontrolovat a po obhlídce hospodáři za vše poděkoval. Na snímku: *Arcivévoda Karel František Josef na Starém náměstí v České Třebové 7. března 1912.*

8. 3. 2012 9:00

Dalším cílem cesty páté eskadrony dragounů a arcivévodského páru byla Moravská Třebová. Jako první přijela do Moravské Třebové arcivévodkyně Zita, která odjela vlakem s připojeným dvorním vozem v 9.13 hodin dopoledne 8. března 1912 z České Třebové a před jedenáctou dorazila na zdejší nádraží. Jako první ji přivítal okresní hejtman August Khoß von Sternegg, následoval starosta města Eduard Mayer,

rytmistr zdejšího četnictva Alexander Krasicki a velké zástupy obyvatelstva. Od dcery okresního hejtmana přijala arcivévodkyně nádhernou kytici. Následně se arcivévodkyně Zita ubytovala ve vile majitele textilní továrny Moritze Schura, který s předstihem přijel z Vídně, aby vzácné návštěvě zajistil maximální komfort

ubytování. *Arcivévodkyně Zita vystupuje ze svého salónního vozu na nádraží v Moravské Třebové roku 1912.*

8. 3. 2012 13:00

O půl druhé odpoledne 8. března 1912 přijel arcivévoda Karel František Josef v čele své eskadrony do Moravské Třebové. Po svém ubytování vykonal arcivévoda kontrolu stájí a v podvečer jej čekala prohlídka slavnostně osvětleného města, při které zazněla státní hymna. Všude kolem se seskupovalo množství obyvatel, které nepřestávalo provolávat slávu. V osm hodin večer se před vilou sešel mužský pěvecký spolek a spolek „Lyra“, aby pod svými spolkovými prapory zahráli arcivévodskému páru pěvecké a divadelní představení. Před a po jeho skončení následovala opět státní hymna. Oba manželé se objevili v okně vily a osobně pak pěvcům vyjádřili uznání.

9. 3. 2012 06:20

Následující den v sobotu 9. března 1912 byl pro pátou eskadronu dragounů naplánován den odpočinku. Oba arcivévodští manželé celé dopoledne přijímali hold od významných představitelů a městských spolků. Odpoledne podnikli automobilový výlet do Rozstání, Městečka Trnávky a Křenova. Navečer pro ně bylo připraveno divadelní představení operety Franze Lehára „Hrabě Luxemburg“.

10. 3. 2012 06:50

Dne 10. března 1912 proběhla v Moravské Třebové bohoslužba ve farním chrámu, které se zúčastnil arcivévoda Karel František Josef s chotí, okresním hejtmanem a dalšími představiteli města odebrali na náměstí. Tady arcivévoda Karel František Josef nasedl na svého koně a v osm hodin pokračoval v čele páté eskadrony v cestě na Mohelnici směrem do Litovle. Arcivévodkyně Zita následně ještě nějaký čas pobyla v Schurově vile a pak se osobním vlakem přes Třebovice vydala na cestu do Litovle. Arcivévodkyně Zita přijela na nádraží v Litovli osobním vlakem již před půl druhou odpoledne a automobilem zamířila do prapory vyzdobeného města. Ubytování bylo pro ni a jejího manžela připraveno v budově okresního hejtmanství, kde jim byl vyhrazen přímo byt okresního hejtmana ve druhém patře.

11. 3. 2012 09:50

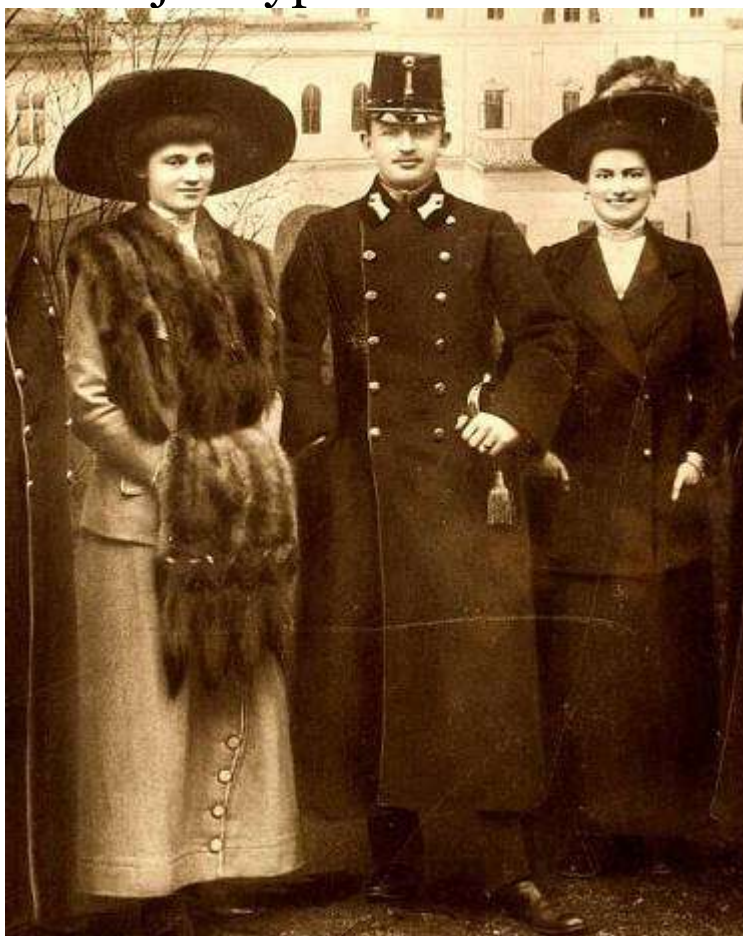
Dne 11. března 1912 cestou do Hranic na Moravě se arcivévoda Karel František Josef kolem půl jedenácté dopoledne se svým dragounským plukem zastavil v Lipníku nad Bečvou, který byl také znám svou vojenskou posádkou. Stejně jako v jiných městech jej i zde uvítaly zástupy

zvědavého obyvatelstva. Arcivévoda si s eskadronou tři čtvrtě hodiny odpočinul na náměstí a svolil k pořízení fotografického záběru místním fotografem Ladislavem Strufou. Na snímku: *Arcivévoda Karel František Josef v Lipníku nad Bečvou roku 1912.*

11. 3. 2012 12:50

Do Hranic na Moravě přijel arcivévoda společně se svou eskadronou o půl jedné odpoledne 11. března 1912 pln očekávání. Vždyť v Hranicích působila nejlepší jezdecká kadetní škola celé monarchie. Při svém příjezdu se bezprostředně ohlásil veliteli vojenské posádky a zároveň vyšší vojenské reálné školy, jediné v monarchii, Gustavu Thiemerovi, který už na něj čekal. Plukovník Gustav Thiemer byl třináctým velitelem hranických rakousko-uherských vojenských a vzdělávacích ústavů a v letech 1910-1912 velitelem Vyšší vojenské reálky. Vzhledem k vážné nemoci okresního hejtmana Emila Wychodila von Hannaburg byl při svém příjezdu arcivévoda očekáván jeho zástupcem okresním komisařem Františkem Hejným, velitelem zeměbranceckého praporu podplukovníkem Františkem šlechticem von Veith, v pořadí již devátým velitelem Jízdní kadetní školy majorem Mario Franzem, velitelem četnického oddílu nadporučíkem Georgem Woloczukem a velitelem nastoupené eskadrony chovanců rytmistrem Hugo Gleimem. František Hejný představil arcivévodovi představitele městské obce, radu zemského soudu Dr. Aloise Němce, okresního inspektora Čeňka Kramoliše, městského faráře a děkana Msgr. Dr. Antonína Symerského, zástupce židovské obce v čele s rabínem Dr. Rabinowiczem, gymnaziálního ředitele Seweru, vrchního poštovního správce Jana Tenoru, správce berního úřadu Stanislava Lízala, komorního radu a majitele továrny na sukno Richarda Hellera, představitele církevních a světských úřadů a ústavů.

A jak vypadali z blízka?

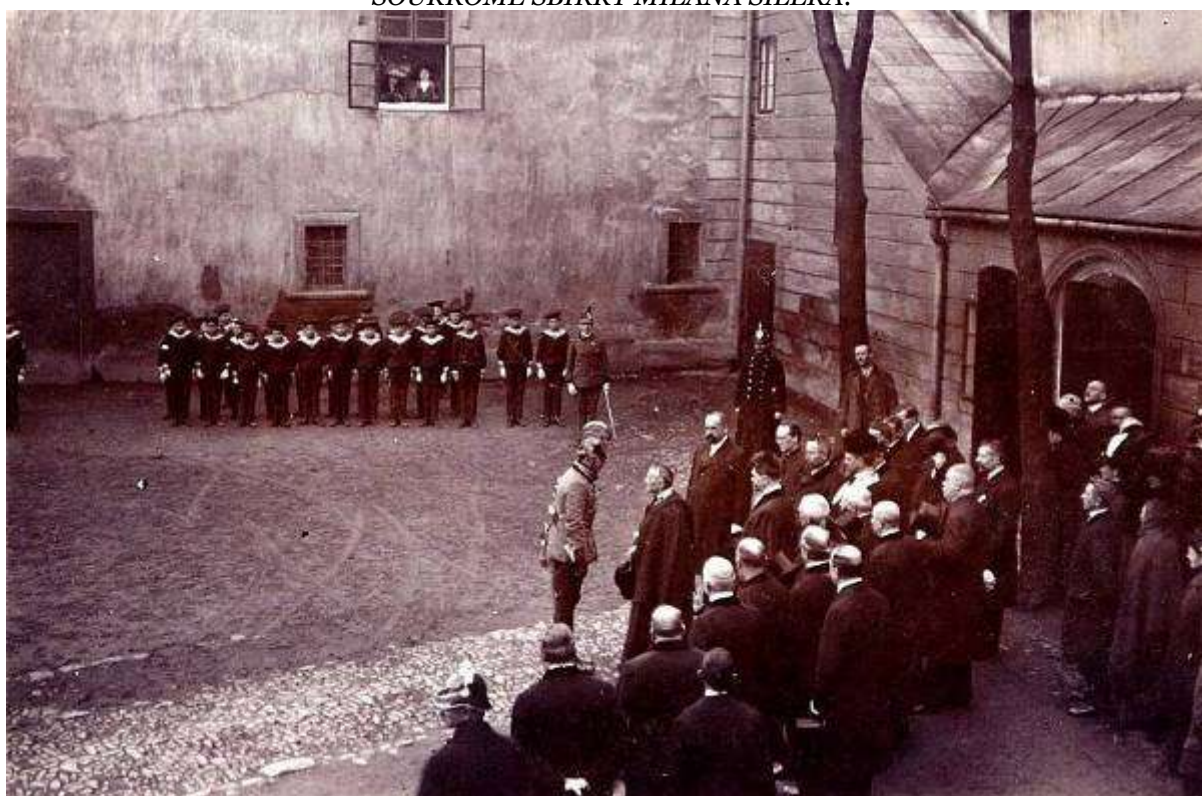

Arcivévoda Karel František Josef společně se svou chotí a její dvorní dámou.

Autor: ZE SBÍREK MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Vlevo: svatební fotografie arcivévody Karla Františka Josefa a princezny Zity v roce 1911. ZE SOUKROMÉ SBÍRKY MILANA ŠILERA.

Arcivévoda Karel František Josef se zdraví s kanovníkem a novojičínským děkanem Johannem Parschem, v otevřeném okně na vše shlíží arcivévodkyně Zita se svou dvorní dámou. ZE SBÍREK MUZEA NOVOJIČÍNSKA, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Arcivévoda Karel František Josef projíždí na čele své eskadrony kolem továrny na harmonia Karla Neussera na Hornobranské ulici v Novém Jičíně v roce 1912. ZE SBÍREK MUZEA NOVOJICÍNSKA, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Karel I. - poslední český král. ZE SBÍREK MILANA ŠILERA

POSLEDNÍHO KRÁLE PŘIPOMENE VÝSTAVA

Jen málokdo už dnes ví, že se jménem posledního českého, byť nekorunovaného krále Karla I. je úzce spojen také Nový Jičín. Zanedlouho to totiž bude přesně sto let, kdy Nový Jičín navštívil arcivévodský pár Karel a Zita. Díky pracovníkům Muzea Novojičínska vám můžeme, přiblížit tehdejší unikátní cestu přes Nový Jičín, potažmo přes Moravskoslezský kraj. Muzeum Novojičínska při této příležitosti připravuje velký projekt, který vyvrcholí v rámci národního zahájení Festivalu muzejních nocí v roce 2012 slavnostním zahájením výstavy nazvané Karel I. – poslední český král.

ARCIVÉVODA KAREL A PRINCEZNA ZITA NA NOVOJIČÍNSKU

Před sto lety – v březnu roku 1912 – zahájila v Brandýse nad Labem vojenský přesun do nové posádky v dalekém haličském městě Kolomyji pátá eskadrona českého dragounského pluku č. 7, a to pod velením mladého rytmistra arcivévodky Karla Františka Josefa (1887 až 1922). Tehdy ještě nikdo netušil, že tato více než tisíc kilometrů dlouhá pouť je trvale spojí s mnoha městy a obcemi Čech, Moravy, Slezska a Haliče. Druhý následník trůnu – arcivévoda Karel – vedl na bílém vojenském koni na sto padesát dragounů, jejich trasu kopírovala ve dvorním salonním voze jeho choť arcivévodkyně Zita, princezna bourbonsko-parmská. Cesta, započatá 2. března, přivedla celou jednotku již 14. března 1912 na hranice novojičínského okresu. Po staré císařské silnici projeli dragouni dubským kopcem a přiblížili se k městečku Starý Jičín. Při průjezdu Starojickou Lhotou bylo ve špalíru shromážděno veškeré žactvo a učitelstvo zdejší školy, které dragouny při průjezdu přivítalo provoláním slávy.

Ten den, ve čtvrtek, bylo pod mrakem a starojičtí kluci šli očekávat příjezd arcivévodky směrem k Dubu. Bosí hoši dokráčeli v očekávání až do „Hlybočka“, což bylo místo nejnižšího bodu císařské silnice. Zde jako první Starojičané uviděli eskadronu v čele s arcivévodou Karlem Františkem Josefem, která přijížděla od Starojické Lhoty. Před příkrým stoupáním do městečka eskadrona sesedla z koní a prudký svah vyšla pěšky v obklopení zvědavými chlapci. A právě na začátku obce v místě zvaném „Na Vsetíně“ se udála jedna milá příhoda, kdy se malá čtyřletá holčička, dcera pana Kapusty ze Starého Jičína, sama vydala napříč cesty k jezdecké eskadroně. Arcivévoda Karel František Josef ji však pohotově zachytil a dovedl za ruku zpět k otci se slovy: „Děvčátko, pozor, zajeli by tě koníci...“

Na náměstí ve Starém Jičíně u sochy svatého Jana Nepomuckého bylo přichystáno uvítání s malým pódiem, kde již byli připraveni starosta obce a místní kupec Alois Kittrich, děkan Johann Pěček a správce starojického statku J. Lukasz společně se zástupy obyvatelstva, žactva a učitelského sboru. Starostův projev, doprovázený špatně vyslovovaným „r“, začínal slovy: „Vaše výsosti pane arcivévodo,...“ Po slavnostním přivítání arcivévoda poobědval společně se svou eskadronou v hostinci u paní Anny Šnajdrové, který se tehdy nacházel v domě č. p. 61 na náměstí. Při této příležitosti si hostinská vyprosila firemní označení Restaurace u arcivévodky Karla. Dostala k tomu svolení a její provozovna používala tento název až do konce první světové války.

PŘÍJEZD DO NOVÉHO JIČÍNA

Mezitím po poledni ve 12.25 hodin přijela do města vlakem s připojenými dvorními salonními vozy arcivévodkyně Zita. Její cesta vedla z Hranic na Moravě, kde se dvorní vagony připojily k rychlíku z Hulína do Krásna, do Hodslavic a odtud do Nového Jičína na nádraží c. a k. privátní Severní dráhy císaře Ferdinanda. V železniční stanici přivítaly arcivévodkyni s představiteli města dvě mladé dívky s kyticí. Z nádraží se

vydala automobilem naproti svému choti, aby poté společně absolvovali oficiální přivítací ceremoniál. Po vydatném obědě ve Starém Jičíně vyrazila pátá eskadrona směrem na Loučku a po císařské silnici kolem pivovaru na Bochetě dojela až na jihovýchodní předměstí Nového Jičína. Kolem poledne bylo stále nevlídné jarní počasí, vál studený vítr a nedočkavým novojičínským klukům tou zimou, jak se říká, „kapalo z nosa“. Bylo právě 13.00 hodin, když arcivévoda vjel s dragouny do města. To byla podívaná! Následník trůnu v čele své eskadrony. Již v Hornobranské ulici byly davy obyvatelstva společně s nedočkavými pány kluky, všichni svižným krokem doprovázeli pátou eskadronu po její trase. Dragounům se dostalo vřelého přivítání, které bylo již dlouhodobě připravováno – na zasedání obecního zastupitelstva 11. března 1912 se ve čtvrtém bodě podrobně jednalo o oficiálním přijetí následníka trůnu. S celou eskadronou a s doprovodem automobilu s arcivévodkyní zamířil arcivévoda Karel František Josef nejprve do připravených ubikací na předměstí v Žilině. Právě tady byly ve střední zemské zemědělské škole ustájeny jejich koně a v budovách školy bylo ubytováno také mužstvo a důstojníci.

Ve čtvrt na tři odpoledne odjel arcivévoda s doprovodem směrem do tereziánského zámku v centru města, kde pro něj bylo připraveno ubytování v inspekčních zámeckých pokojích. Zámek byl jedním ze správních středisek Tereziánské rytířské akademie ve Vídni, a to byl také jeden z důvodů, proč byl vybrán pro tuto příležitost. Při příjezdu do města čekali arcivévodu Karla Františka Josefa a jeho choť v Laudonstrasse vojenští veteráni a rezervisté společně s kapelou, která jim zahrála státní hymnu. Na prvním zámeckém nádvoří se o půl třetí odpoledne odehrálo oficiální přijetí arcivévodského páru za účasti všech představitelů města Nového Jičína. Mezi prvními, kteří jej přivítali, byl představený okresního hejtmanství Josef Zwierzina, starosta města a poslanec říšské sněmovny ing. Jakob Ullrich, kanovník a děkan novojičínské katolické obce Johann Parsch a další představitelé města. Arcivévodkyně Zita sledovala většinu slavnostního ceremoniálu z okna prvního patra jihovýchodního zámeckého traktu společně se svou dvorní dámou Theresií Marií baronkou von Ludwigstorff.

ROMANTICKÁ NOC NA ZÁMKU

V podvečer téhož dne se následník trůnu s chotí zúčastnil automobilové projížďky po blízkém okolí a na její závěr kolem šesté hodiny projel slavnostně osvětleným a vlajkami vyzdobeným městem. Po návratu na tereziánský zámek jim zdejší mužský pěvecký sbor spolu s kapelou Spolku vojenských veteránů připravil překvapení, když z prostor zámecké zahrady zazněly tóny první skladby od Ludwiga van Beethovena. Poté, když se budoucí císařský pár objevil v oknech, zazněly ještě připravené skladby od Wolfganga Amadea Mozarta a Heinricha Fíbyho. Sbormistr mužského pěveckého sboru a předseda Spolku vojenských veteránů byli arcivévodským párem pozváni na zámek, kde jim bylo vysloveno osobní poděkování. Musel to být vskutku romantický večer, který se stal součástí arcivévodských líbáněk. Ne nadarmo se traduje, že malý Otto Habsburský byl údajně počat někdy v březnu.

Druhý den – v pátek – v půl osmé ráno se eskadrona seřadila a v osm hodin vyrazila v čele s arcivévodou Karlem Františkem Josefem z města směrem na Místek. Při odjezdu se s ním rozloučili okresní hejtman Josef Zwierzina, starosta ing. Jakob Ullrich, správce tereziánského velkostatku Eduard Klodner a lesmistr A. Ružička. Arcivévoda Karel František Josef všem poděkoval za velice příjemnou návštěvu. Jeho další cesta směřovala po císařské silnici podél obce Libhošť do Příbora, kde při krátké zastávce ho na náměstí uvítal Spolek vojenských veteránů. Arcivévodkyně Zita za velkého jásotu obyvatelstva Nového Jičína a s květinami, které dostala od dvou

malých dcer staničního pokladníka Huga Justa, nastoupila do svého dvorního vozu v Novém Jičíně a v 9.35 hodin odjela do stanice Frýdek-Místek.

NÁVŠTĚVA OVLIVNILA MNOHÉ

V tisku se posléze objevilo několik zajímavých zpráv o vzácné návštěvě arcivévodského páru. Předně starosta města ing. Jakob Ullrich veřejně poděkoval obyvatelstvu jménem arcivévody Karla Františka Josefa a arcivévodkyně Zity za okázalé a vřelé přijetí ve městě. Majitel jesenického pramene Vinzenz Stefan se souhlasem arcivévodkyně pojmenoval svou minerální vodu Pramen arcivévodkyně Zity.

Café-Restaurant Laudon prezentoval, že byl dodavatelem piva na dvorní tabuli arcivévodských manželů – byl to tradiční Mnichovský Spätenbrau a Plzeňský ležák. A na závěr ještě jeden zveřejněný telegram z 25. března 1912, který je ukázkou kvalitních služeb novojičínské vinárny Aloise Meiera: „Vinárna Meier. Nový Jičín. Pošlete okamžitě na adresu c. a k. výsosti arcivévody Karla Františka Josefa 25 litrů bílého vína do Jasla jako při poslední dodávce. Pinter, c. a k. nadporučík.“

Nelze opomenout jednu záležitost nezapomenutelně spojenou s městem Nový Jičín a s naším posledním králem. Syn doktora Augusta Bielky rytíře von Karltru – zakladatel novojičínské muzea – se v roce 1916 po nástupu Karla Františka Josefa na trůn stal jako dr. Arthur Bielka von Karltru jeho osobním císařským lékařem. Potvrdil onen známý fakt, že Novojičínsko je rodištěm osobností, které často zasáhly do dějin našich zemí.

Ve sbírkách Muzea Novojičínka se dochovalo několik fotografií z této vzácné návštěvy. Všechny budou představeny na připravované výstavě Karel I. – poslední český král, která bude pro veřejnost slavnostně otevřena 18. května 2012. V roce 2012 slaví Muzeum Novojičínka 125 let od svého založení v roce 1887 a bude poctěno národním zahájením Festivalu muzejních nocí.

HABSBUKY JSME MĚLI RÁDI, NE ŽE NE

Alianční erb arcivévody Karla Františka Josefa a arcivévodkyně Zity, princezny Bourbonso-parmské. Kresba: PETR TYBITANCL

FOTO PRO DNEŠNÍ DEN

Mezi našimi přáteli na facebooku je i sympatický farář P. Josef H. Zcela bez skrupulí jsme si z jeho zdi vypůjčili tento hezký obrázek.

PETROUŠKOVY PŘÍHODY (762)

Dostávám e-mailovou poštou řadu textů, v nichž se píše, jak jsme na tom špatně, zejména, jak hluboce upadáme. Tedy jako společnost po stránce ekonomické. Čteme to v občasných prohlášeních některých politických stran, různí politologové vytvářejí vizi rozhořčeného národa, který jednoho, stále již se blížícího dne, vtrhne masově do ulic a skoncuje s bídou. Tomu všemu přizvukují odboráři všech profesí. Ano, dovedu si představit, jak obtížně se žije důchodci, který je sám. Nejsou zde důvody k jáso. Ale celkově?

Napřed bych chtěl předeslat, že nemám vůbec nic proti chování domácích zvířat. Sám jsem měl dlouhá léta psí slečnu a dodnes na ni s opravdovou láskou vzpomínám. Víím, že mnozí lidé řeší takto i problém samoty. Věřím také tomu, že přítomnost domácího

zvířete často obohacuje život celé rodiny. Takže rozhodně jejich chov v domácnostech podporuji.

Rovněž nemám nic proti automobilům. Mám auto také a někdy je naprosto nutné. Chápu tedy potřebu automobilů, i když při procházce Prahou nechápu, jaké vzrušení (či úsporu) přináší majetnictví automobilu lidem, kteří jezdí celé hodiny krokem po některých pražských nábřežích, nebo v Ječné a v podobných ulicích. Ale to je do jisté míry každého věc.

Nedávno přinesly novinky.cz zprávu o tom, že *ve čtyřech a půl miliónu domácností v České republice žijí podle odhadů téměř dva milióny psů a milión koček. Jedno nebo více domácích mazlíčků tak chová podle statistik polovina českých domácností. V počtu chovaných zvířat na počet obyvatel jsme v Evropě na samé špičce.* A zpráva obsahuje další fakta, podle nichž jen za veterináře utratíme ročně více než dvě miliardy korun. Další dvě miliardy (podle kvalifikovaných odhadů) vydáme za krmivo a další zboží spojené s chovem zvířat. Do deseti let by se prý tento prodej mohl zdvojnásobit. A to ve statistice nejsou započtena další domácí zvířátka, která se nikam nehlásí.

V naší zemi je v této době registrováno téměř pět milionů automobilů. Což, jak někdo spočetl, vychází asi 458 automobilů na 1000 obyvatel. V Praze pak připadá na tisíc obyvatel o stovku automobilů více. Většinou víte sami, co stojí samotný vůz a jeho provoz. Další miliardy.

Takže podle výše uvedeného, je naše země zemí naprostého luxusu. Uvedené příklady nepatří mezi ty, jako že já mám kuře, ty nic, statisticky tedy máme každý půl kuřete. Aut je u nás více než v Portugalsku, v Dánsku, nebo v Irsku. Počtem domácích mazlíčků jsme předstihli mnohé evropské země, například Německo nebo Švýcarsko. Jinak ovšem jsme země zabředávající do čím dál, tím větší bídy.

**Dnes má svátek RÚT/MATYLDA. Zítřa IDA.
Nezapomeňte jim blahopřát.**

